

у. Нобеловський

1115

ВІСТНИК

Д. В. У.

МІСЯЧНИЙ

ОБАН

Квітень-Травень
1934 Р.

ЧИСЛО 19-20.

ЦІНА
15 центів.

РІК 3.

ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АМЕРИЦІ.

ВИХОДИТЬ В НЬЮ-ЙОРКУ, Н.Й.

1933

ДО ВСІХ ЧИТАЧІВ „ВІСТНИКА О.Д.В.У.“

Коли Ви є членом О.Д.В.У.,

Коли Ви є симпатиком та прихильником
О.Д.В.У.,

Коли у Вас є хоч крихітка посвяти для
національної справи,

Коли бажаєте успіху справі нашого націо-
нального відродження,

Коли бажаєте визволення Українському На-
родові,

Коли вірите, що визволення Українського
Народу наступить через УКРАЇНСЬКУ
НАЦІОНАЛЬНУ РЕВОЛЮЦІЮ.

ТО МИ ПОЗВОЛИМО СОБІ ПОПРОСИТИ ВАС О ОСЬ ТАКУ
МАЛЕНЬКУ ЦЕГОЛКУ НА ВІДБУДОВУ ЇЇ:

ЗНАЙДІТЬ ОДНОГО НОВОГО

 ПЕРЕДПЛАТНИКА

ДЛЯ „ВІСТНИКА О.Д.В.У.“, ТА ПО МОЖНОСТІ ЗЛОЖІТЬ ЖЕРТВУ

 НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Ану, кілька буде таких, які це зроблять? — Хто приєднає НО-
ВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА „ВІСТНИКОВІ ОДВУ“? — Хто пришле
добровільну ЖЕРТВУ на пресовий фонд „ВІСТНИКА ОДВУ“?

ПЕРШИХ ВЗИВАЄМО ДО ЦЕГО ЧЛЕНІВ ОДВУ! — Других
всіх прихильників, які читають наш „ВІСТНИК ОДВУ“, хоч і не є
членами, а бажають, щоб він був у кожній українській хаті.

Передплата „ВІСТНИКА ОДВУ“ на 1934 \$1.50 річно, 15 цнт. по-
одиноке число. Проситься також вирівнати залежності передплат.

Наша адреса:

VISTNYK “O. D. V. U.”

P. O. Box 13, Sta. D., New York, N. Y.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА ОДВУ“.

ВІСТНИК „О. Д. В. У.“ Vistnyk of O. D. W. U.

(ОРГАН ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ).

ВИДАЄ ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА „ОДВУ”
В НЬЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Виходить що-місяця. Річна передплата \$1.50,
поодинокі число 15 ц.

(A MONTHLY JOURNAL OF THE ORGANIZATION
FOR THE REBIRTH OF UKRAINE)

FOUNDED 1932

Published by the Executive Committee of O.D.W.U.
in New York, N. Y.

Subscription Rates: 15 Cents a Copy.—One Year \$1.50.

VISTNYK OF O.D.W.U.—P. O. BOX 13 STA. D., NEW YORK, N. Y.

Ч. 19—20.

Місяць Квітень-Травень 1934.

Рік 3.

ВЕЛИКИЙ ЧИН.

Віки не знають прикладу більшої краси, більшої драми й більшої величньої перемоги, ніж коротке життя, мученицька смерть і світле воскресіння Христа. Ті, що тужать за навищим, не знайдуть ні в дійсності, ні в уяві такої духової величі, що рівнялася блеском промінистій постаті Христа-Героя.

Він прийшов, щоб хрестити вогнем і духом та підняти віщою духовою силою занавісу тайни вічності.

І він сонце найясніше а шлях Його життя стелився терням аж до жертвенної, кривавої Голгофти.

Жертву життя приніс Він свідомо тож не лицею бачити Його в багрянці у терновому вінку.

Бо Він переможець з мечем у руках. Так проповідує хрест — вогнений знак двох тисяч літ.

Бо Христос поборов смерть і дав свідоцтво правді вічного життя.

В цьому великому змаганні проти цілого світу, проти людей, природи закрався до Нього сумнів. Від Розп'ятого — поміж небом і землею — пролунали слова: Чому Ти мене опустив, Боже! То ранами знеможене тіло, то земна плоть, погасаючий світ у примерклих очах видав це передсмертне нарікання. Бо дух бордий ствердив, що Чин Великий завершився та що прийшла пора піднятися до Бога.

І треба було цієї мученицької смерті, цього величнього чину, щоб проповідуване слово доконалось.

Треба було цього великого горючого символу, щоб полум'ям віри захопити потапаючий у сумнівах світ та вказати шлях відродження.

Це відродження прийшло всупереч всяким розрахункам „реально” думуючих, малих приземних творів, яким ніколи не збагнути сили „не того світу”. Бо „не той світ” діє зовсім іншими вартостями, що мають своє джерело в моральній величі, такої величі, що готова на великі чини. Бо тільки чини, що поборюють земну плоть, смерть ведуть на шлях життя. І на шлях того життя вступають ті, що Христа не як мученика, а як Борця — Переможця в душі своїй прийняли й чекають приходу Великого Свята, щоб сповнити заповіді великої любови. Вони на правду люблять життя-волю й несуть хрест на своїх раменах. Вони ті, що духом не піддалися, пізнали свою правду й важкий камінь ворожої неволі власною рукою віддають.

Вони ті, що мали відвагу стати віч-на-віч з ворогом, піти проти нього й кинути йому виков боротьби.

І коли дзвони радісно-гомінко залунають і весна гимн великої обнови заспіває, во істину воскресне в їх душах Борець-Переможець. Вдивлені у воскресний чин — вони підуть слідами Месії, а за ними йтимуть мільйони — назустріч вільного життя.

І прийде отой Великий День і пронесеться на усіх просторах Українських Земель гомінкий голос великого дзвону, ДЗВОНУ ВОЛІ.

Т. Дмитренко.

ВОСКРЕСНЕ МАТИ УКРАЇНА!

Дарма раділи-ликували
Лукаві Юдині сини,
Що Правду на хресті роспняли
І пануватимуть вони.
Як зазоріла третя днина,
Підняв Отець свого Сина.

Воскрес Христос! Устав із гробу,
Кайдани смерті розірвав,
Здолавши фарисейську злобу
Прапор любови підійняв,
З темряви обману й неволі
Засяяв сонцем Правди й Волі.

Христос воскрес! Та із могили,
У темної зневіри час,
Всесильно підніма і нас,
Яких живцем похоронили,
Та з домовини забуття
Зове до нового життя.

І кличе: Стійте до загину
За Істину, за Рідний Край!
А вернете країні рай —
Воскресне Мати Україна,
Та вже усміхнена, вільна
Пригорне всіх дітей вона.

Т. Дмитренко.

ЦЕ ВОЛЬНИЙ ДУХОМ УКРАЇНИ ЦВІТ.

Дарма старе рабське покоління
Навчає свій загумінок любить
Та радеб фарисейське учіння
Про життєве „практичне” розуміння
І молоді здоровій прищепить.

Даремні змагання батьків народу,
Щоб молодь за їх проводом ішла,
І вище чести ставила вигоду
Та, боротьби лакавшись за свободу,
Пятно рабів на чолах понесла.

Добу „реальних” діячів проснувши,
Всиха рабства батьків неплідний пенъ,
Що життєдайних соків не тягнувши,
За кров героїв нації забувши,
Не вірили у волі світлий день.

І гін новий знімається із корня
Та сонцю Волі посила привіт.
У ньому кров героїв животворна
І сила росту буйна, непоборна.
Це вольний духом України цвіт!

Так! Молодь кров живу у собі чує
Борців за волю Рідного Краю.
В борбі завзятий дух вона гартує,
В борбі святій честь нації рятує,
І віру людові влива свою.

Кріпку віру в світлу перемену
Українського духа і чуття,
Що розірве неволі домовину
І воскресить кохану Україну
До вольного народнього життя.

20—III—1934.

Инж. Микола Сціборський.

ЧЕРГОВА СПЕКУЛЯЦІЯ.

(Про Все-Український Конгрес).

В останніх місяцях українська преса багато розписується про так зв. „всеукраїнський національний конгрес”. Перший обмін думок в цій справі зачався після одержання вісток про голод на Україні. Певні суспільно-політичні кола (УНДО, уенерівці і різні „безпартійні” ундо-уенерівського зафарблення) тактично використовуючи цей відірваний прояв московської політики, що самий по собі уявляє лише окреме кільце в цілому ланцюгу ворожих методів нищення Української Нації — раптом затарабили алярм.

Сталося так, що опортуністичний провід, який роками ніяк не міг зробити всіх належних висновків із засадничого факту окупації України всіма її ворогами і вмів сполучати свою „національну політику” зі спекулятивним заграванням також і в бік червоних насильників*, цей самий „провід” нагально відчув себе єдиним оборонцем національних інтересів, закликаючи до мобілізації сил і боротьби „за збереження Українського Народу”...

Цю мобілізацію, після його думки, і має доконати згаданий конгрес. Підготовка до нього зачалася на тлі так зв. допомогової акції голодуючим на Україні.

Допомогова акція, при правильному підході до неї, могла мати корисне значіння. Бо хоч вже на початку було очевидно, що московські окупанти свідомо викликаючи голод на Україні

з мотивів політичних — ніколи не допустять гуманітарної помочи з закордону, всеж вона давала деяку спроможність хоч би частинної реалізації цієї помочи чи то шляхом безпосереднім (індивідуальні харчові посилки на Україну), або посереднім (поміч втікачам і переслідуваним з Радянської України). Крім того ангажовання українського суспільства в цю акцію, повязане з активними протимосковськими виступами, посилювало його вороже до Москви наставлення. Так реально розцінювана допомогова акція фактично і дала повні корисні наслідки, які задовольняли тих, котрі з самого початку не робили собі з неї ілюзій, а тим більше — не уважали її за спосіб (до тогож ще — „одинокий”!) боротьби з московською окупацією, як і не приймали самого факту голоду за основну і рішачу причину цієї боротьби.

Такого власне погляду на події додержувався націоналістично-революційний табір. Хоч як болючі були звідомлення про голодову трагедію, він не стратив ані духової, ані політичної рівноваги. Не тому, очевидно, що легковажив ситуацію, лише тому, що давно вже перед тим створив собі усталений засадничий погляд на саме явище окупації наших Земель, на впливаючі з того наслідки, як теж і на ті середники, які єдині спроможні Український Нарід від тих наслідків звільнити.

Український націоналізм давно вже збагнув істину: чим далі під окупаціями, тим гірше! Отже голод не був ніщо інше, як епізод в загальній системі окупаційного нищення, — хоч страшний, зворушуючий, але проте лише епізод, за яким у випадку дальшого поневолення

* Згадаймо урочисті прийняття Скрипника у Львові, або гостювання унівських „батьків народу” у сов. консуля, з його „ікрою”, або факти одночасового реагування „національних” і радянофільських органів тими „батьками”, або, зрештою, політичну „лінію” самого „Діла” до Совітів.

слідуватимуть ще більш застрашуючі і трагічні. З цього слідує логічний висновок, що вістря боротьби мусить бути звернене проти самої московської (як і інших) окупацій та всіх форм поневолення Українського Народу, а **ніколи тільки проти поодиноких виявів чи наслідків цього поневолення**. З цих причин для українських націоналістів справа допомоги голодуючим могла носити лише добродійний характер, в той час як постановка політичних змагань лишалася незмінною: це революційна боротьба за сталі, засадничі цілі і цінності.

* * *

Зовсім у відмінний спосіб до подій підійшли наші легально-опортуністичні партії так в краю, як і на еміграції. Голод на Україні справив на них просто потрясаюче, деморалізуюче вражіння. І це не так з причин їх „слабости нервів”, як з приводу того психологічного наставлення до самого факту окупації наших Земель, яке всі ці партії характеризує і споріднює мимо програмових різниць і гурткових інтересів.

Хоч і визначаючи в теорії „доцільність” незалежницьких ідей, всі вони в наслідок свого внутрішнього, своєрідного успосіблення не годні до кінця зрозуміти і органічно вчутися в загрозливі перспективи дальшого поневолення і у випливаючий з того висновок: в потребу боротьби — негайної, жорстокої, напруженої до надлюдських меж, до якої раз зангажувались треба вміти і хотіти палити за собою всі мости...

Цю боротьбу беруть вони не як конечність, а як докучливу, „недоказану” що до її дійсного сенсу, неприємність. Наставлення їх бунтується, протестує супроти цієї конечності і виголошуючи час від часу святочні декларації змагань, всі вони в найглибших закутках своїх душ вірять, прагнуть вірити, що може таки до цих змагань не прийде, може якось все налагодиться „само собою”, або в наслідок збігу „сприяючих обставин (інтервенція, чужа поміч, тощо).

Отже не дивно, що масовий голод на Україні, який заносився вже на винищування цілого народу, поділав на них вбивчо, депрямуючо. Бо вже навіть в найдальших партійних загумінках ставало ясно, що діло справді не на жарт, що „само собою” нічого не робиться, а як і робиться, то хіба все дуще затягається ворожа петля на власній шиї. Позбавлена віри в себе і в справу оттої згірливої осміюваної віри, що і в найтяжчих умовах сталить душу і дає могутчу опору для зустрічного протичину, асугерована черговими „реальними фактами”, ця партійщина, нарешті, зреагувала... І то в спосіб що наглядно характеризує її внутрішнє ество. Правильніше сказати не зреагувала, а заголосила: безтолково, панічні, по бабячому...

„Караул!... рятуйте, добрі люде!...”

Урочисто проголошено боротьбу проти Москви. Під цим обіцянням гуртом підписалися партії, посли, президенти, директори, радники і кооперативи... Почин добрий і похвальний.. Та що з нього вийшло всі вже знаємо.

В основу своєї акції угодовецький табір поставив не самий рішучий факт московської окупації, зі всіма слідуєчими з нього висновками, лише її окремий вияв — голод! Допомогу голодуючим потрактовано за надзвичайної ваги політичний акт боротьби (?) з московським большевизмом. А дальше все вже пішло протертими, старими стежками, як „по писаному”: видавано протести, у відповідь на які міжнародній світ і вухом не повів, розіздили „відповідальні репрезентанти” на якісь закордонні конференції, ухвалювано резолюції, яких ніхто не читав і справлявано молебні... Не знаємо, чи в наслідок цієї „допомогової” акції вдалося нашим угодовцям нагодувати хоч одного голодуючого на Україні, а тим більше налякати Москву..

Якщо і говорити про евентуальні наслідки (на частя до них не прийшло) цієї чергової партійницької імпрези, то хіба ті, що вони загрожували звести на невластивий шлях протимосковську боротьбу українських народніх мас і обезцінити наші революційні визвольні змагання в очах чужинців, віддаючи їх в круг діланья... різних червонохресних інтернаціональних організацій, або комітетів зі світських дам — покровительок. Постава угодовщини в згаданих подіях зайвий раз доказала, що всякий почин, навіть доцільний і морально-вартісний в її руках неминучо вяне, сохне, калічить-ся, профанується і врешті обертається у жарт.

Справедливість каже признати, що в цій ситуації лише єдиний націоналістично-революційний табір, послідовно прямуєчи раз взятими шляхами, не кидаючись на демагогічні стежки випадкових „конюктур”, дав нові докази своєї живучої сили і виказав своє значіння як активний протимосковський чинник. Це відчула сама Москва, якої занепокоєні відрухи актуалізували українську справу в непомірно більшій степені, ніж стоси ундо-уенерівських розпачливих меморіялів.

* * *

При ангажуванні партій в голодову акцію входив у гру і тактичний, скажемо просто — спекулятивний розрахунок. Він стає зрозумілим, коли згадаємо, що створювана ворожими руками дійсність на самих Західніх Українських Землях послідовно веде до банкруцтва всі довголітні опортуністичні комбінації, а самих угодовців в глуху стіну. Голод на Схід. Україні зявився свого роду „фірткою” в цій стіні. Він несподівано дав західно-українським партіям і групам не лише новий „варстат праці”, але і спроможність (вони на це рахували!) себе регабілітувати в опінії народніх мас, в якості чинника, що станув до боротьби за „збереження Нації”.

Каємося, але не можемо позбутися вражіння, що в своїх захованих калькуляціях галицькі партійники не дуже то нарікали на жахливий стан витворений Москвою на Східніх Землях. Бо він також давав їм до рук статут перед масами. Мовляв — „Ви нарікаєте, що ми зле обороняємо Ваші інтереси; погляньте тепер, що робиться на Радянській Україні!...” Супроти та-

кого ставлення справи нічого не міг мати і польський „опікун”, який хоч і погамував чинні протимосковські виступи (націоналістів), водночас на всі ундівські імпрези дивився доволі прижмуреним оком.

Таким чином голодова акція обіцявала краєвим партіям багаті політичні „жнива”, які вони хотіли використати для власної активізації. Такі приблизно розрахунки руководили і унерівцями та іншими еміграційними групами, які в марних пошукуваннях „міжнародних кон'юктур” і „союзників” також зайшли в сліпий кут і хотіли дешевим коштом „допомоги голодним” ратувати себе і свій захитаний авторитет.

* * *

Але плянувалося одно; вийшло друге. Гучно заповіджена „боротьба” з Москвою також опинилася в куті. І кидати її незручно, і продовжувати не знати як. Рішено, отже, її повільно „забувати”, а натомість видвигнено новий трюк — скликання згаданого „всеукраїнського національного конгресу”. Коли вірити його ініціаторам, то справа ця представляється вже цілком „поважно”. В кожному разі вони всіх сил докладають, щоб її реалізувати. Що такі бажання існують — охоче віримо. Бо теперішнє положення партійних угруповань, які плянують конгрес, далеко гірше, ніж було за часів голодової акції.

Дійсно на Захід. Землях проекти зміни конституції, закони про самоуправу, школи і кооперативи, як і ціла польська адміністративна практика попросту ховають в домовину „реальну” політику опортуністів, а з нею і їх самих. Положення катастрофальне! З другого боку і міжнародні комбінації, на які орієнтувалися ундівці, унерівці та інші угодовецькі течії, поперехрещували, як на сміх, всі вичікувані і вимірювані розрахунки. В цій прикрій ситуації і еміграційні групи дійшли до такого занепаду і ослаблення, що навіть не годні вже жертися між собою та повільно вмирають.

При таких умовах проєктований „всеукраїнський національний конгрес” є, здається, єдиним якорем ратунку, за який хочуть зачепитися партійні недобитки. Що робить цей „когрес” і для чого його скликається, не важно! Головне те, що хоч на деякий час знову в руках опиниться спекулятивний „варстат праці”, знову буде підстава і себе засліплювати і других баламутити.

Брак устійнених політичних засад і сил ці засади послідовно здійснювати змушує всі партії провадити політику від випадку до випадку. Власне, не політику, а політиканство по засаді: хоч день, та проте мій. Неминуча доля тих, хто з гори відмовляється творити обставини, а здається на ласку їх випадкового „збігу”!..

Конгрес це також чергове, випадкове політиканство, викликане „збігом обставин”. Цю випадковість підтверджує вже самий склад евентуальних його учасників. Зі звітів ініціативної комісії та її бюлетену („За Конгрес”) довідуємося, що основу конгресу складають: Народний Комітет УНДО, деякі буковинські

посли, унерівці і гетьманці (хоч офіційно ані унерівський, ані гетьманський „центр” своєї участі ще не оголосили; йде тут, очевидно, о конкуренцію „суверенів”, яку годі усунути навіть і конгресови...), еміграційні гурти соціалістів-революціонерів (шаповалівців) і соціал-демократів, окремі люде „з іменем” (а тепер політично „безробітні”) і, нарешті, якісь неясно-підозрілі, „безпартійні” особи типу п. Макогона.

* * *

Потребу скликання конгресу його учасники виправдують цілою низкою причин. По перше — „критичним станом Української Нації”; по друге — „розднанням національних сил”; по третє — „браком авторитетного національного проводу” і т. д. Все це має узгляднити і направити конгрес... Яким же чином? — Про це довідуємося з бюлетену ініціативної комісії. Останній насамперед стверджує, що „нещастям Української Нації було те, що цілістю життя її, як сорокміліонової Нації, ніхто не займався і ніхто за нього не відповідав...” Як же запобігти цьому лихові? На це і дається відповідь: „потрібне між партіями і центрами... порозуміння... на ґрунті національних і державних конечностей”. А конечностями цими, зі слів редакторів бюлетену, є — „національна культура (освіта), оборона держави (військо), матеріальний добробут (господарство), зносини з іншими державами (посольства), необхідні видатки на державу (бюджет) і т. д”.

Відповідно до таких широких завдань, конгрес має створити і організаційний апарат. Це буде насамперед — „Всеукраїнський Національний Провід”, себто уряд (котрий це вже з черги на еміграції?), а крім того інші установи — Всеукраїнська Рада Національної Культури, Рада Фінансово-Економічна, крім того Малий Конгрес (свого роду парламент) і т. д.

Річ очевидна, що існування тих чисельних установ вимагатиме чималого гроша. Але і перед цим завданням ініціатори конгресу не губляться і заявляють: „Конгрес має видати закон (?) величезного національного значіння, а саме про національний податок. Цей податок має бути морально обовязковий для кожного поволітного українця-ки на цілій земській кулі (!). Свідоме ухилення від податку потягне за собою певні національно-громадські обмеження” і т. д.

Коротко кажучи, після розрахунків, цей податок виноситиме 3,000,000 доларів на рік (по 1 дол. з людини, що самостійно заробляє на життя, не беручи під увагу Радянської України.).

* * *

Природна річ, читач, заскочений таким грандіозним розмахом плянованих установ і бюджету, поцікавиться довідатися, а що власне має зробити цей конгрес, зі своїми органами і грішми? Уява малює жваве посилення визвольної боротьби, швидке звільнення України і т. д. Бож для цього і скликається конгрес! — гадає собі громадянин... Під спеціальним розділом — „Що має зробити Конгрес” — його

комісія дає на це відповідь: „Передовсім Конгрес зупиниться на головному питанні нищення ворогом (а чому не ворогами?) Українського Народу і винесе в цій справі свої рішення”.

Якіж?... Ось вони: „Конгрес, очевидно, признає необхідним звернутися з відозвою чи універсалом до усього Українського Народу. В універсали тим, зогляду на надзвичайно важливі події, які переживає наш нарід, Конгрес закличе до бадьорости, єдності, до самопомочі і впертої праці для перетривання тяжкого лихоліття. Другим актом буде відозва до усіх народів світу, в якій Конгрес зверне увагу на страшне положення Української Нації й буде домагатися допомоги в тих чи інших формах. Спеціальними актами Конгрес запротестує іменем цілого народу проти окремих насильств, що чиняться над Українським Народом і тд. Десь, певно, ці протести будуть проголошені через радіо по цілому світі. Далі Конгрес виділить орган, що матиме виключною метою боротьбу з голодом та його наслідками” і тд...

Далі вже не хочеться цитувати! — Справді бувають випадки, коли набутих вражінь не в силі передати ніяке слово! Подумати лише!! Скликати „світовий” український конгрес, (колиб дійсно він не був фантазією), „обеднати” в ньому всі партії, (колиб дійсно це було можливо і потрібно), створити „всеукраїнський уряд” (колиб справді він не був черговою еміграційною карикатурою), дістати в руки 3,000,000 доларів річно (колиб справді ці гроші хотіли громадяне довірити новоявленому „урядові”) — і для чого все це?!...

Для того, щоб конгрес: 1) видав одну відозву з закликом „до впертої праці” для перетривання (!) важкого лихоліття (боронь Боже не до боротьби!); 2) потім другу відозву „до народів світу” (котрий це вже раз?); 3) потім виголосив... протест (до кого і для чого?), а опісля — 4) зачав виключно (!) боротьбу з голодом на Україні в порозубінні з червонохресними організаціями...

Казка про „білого бичка” продовжується!.. Бож хіба щось іншого до цього часу і впродовж всіх літ робили всі ці Дмитри й Андрії Левицькі, Пеленські, Шульгини, Мудрі, Залозецькі, Мазепи, Феденки і Макогони — як не сипали направо і наліво, до чужих і своїх, відозвами, петиціями, меморандумами, протестами, а назверх цього паперового потоку — ще раз протестами?... І яка кому хоч би найменша вийшла з того користь?... Щоправда в очікуванні „здобутків” своєї акції — конгрес „відважується” на більші претенсії, ніж згадані поодинокі політики: він сподіється, що вістки про него... рознесе світове радіо...

Чи маємо дивуватися цій „визвольній” програмі конгресу? Ніколи... Ми вже казали — всяка справа в руках нашої духово і політично кволої партійщини неминучо обернеться в карикатуру, в сміховинку.

* * *

В культурному суспільстві супроти політичних противників зобов'язує коректність. Але не має просто сил здержатися від обуреного окрику в бік партійних недобитків, що нама-

гаються всупереч логіці і природі річей зліпити конгрес і виголошуть його „оздоровлюючі” декларації:

— Руки геть від національної роботи, паралітики!

— Чиж Вам говорити про брак національних авторитетів, Вам, що самі власною безхарактерністю, угодовсько-орієнтаційним крутіством, безпринципністю і постійною обміною на „миску сочевиці” найбільших святощів і інтересів національних — цей авторитет підкопуєте і руйнуєте в опінії мас народніх?!

— Чиж Ви, каліки безхребетні, покликані піклуватися „цілістю Нації і нею кермувати”, Ви — що розмінюєте її найвищі закони і ідеї взамін на ласку ворога і навіть в своїх власних партійних загумінках блукаєте немовби ті сліпці без ціли й дороги?!

На тлі цього повстає засадниче питання: чи потрібне і можливе об'єднання національних сил? Відповідаємо: так, потрібне і воно **вже твориться**. В самому погляді ініціаторів конгресу на існуюче у нас „розеднання” захована глибока помилка. Полягає вона в тому, що всі вони — самі перебуваючі в партіях — схильні засліплено утотожнювати останні з національними силами, з народом. Очевидний факт чисельности наших партійних груп, підгруп, фракцій, „урядів” і центрів, пережертих і висварених між собою до втрати всякого глузду і витворює у їх представників вражіння про розбиття цілого національного організму.

Між тим на ділі так не є. Жадна з цих партій і всі вони в цілому не представляють ані народу, ані його інтересів, ані його стремління. Досить твердо вглянутися в дійсність, щоб прийти до цих власне висновків. На українських землях до безвиглядної, угодовської політики партій свідомі народні маси ставляться з обуренням і призирством. На еміграції партії не ведуть жадної політики, перетворившись в гуртки 10—20 душ, що час від часу сходяться до каварень...

В сучасних трагічних умовах український нарід торує свої шляхи в майбутність мимо і понад голови партій. Чи існують справді прояви, які вказують, що він занепадає духово і політично, що його роздирають внутрішні терття? Противно... Лише сліпці не бачать, що мимо штучного розділу окупаційними кордонами, цей нарід переходить процес величезного духового переродження і політичного поєднання, який проявляється в усіх закутках нашої Землі.

Цей органічний рух скріплює маси в свідомости їх національних завдань, вчить тих методів, які єдині ці завдання спроможні виконати. У висліді цього з найглибших шарів народніх виростає і оформлюється нова провідна верства, яка сама хапає до своїх твердих, цупких рук керму дальшої долі Нації.

Перед нею будуччина, для неї влада, а не для випадкового збіговиська партійних — тисячу раз збакротованих — махерів, що ось тепер знову готові вилізти зі своїх львівських, чернівецьких, варшавських, праських, париських і берлінських закамарків на привабливий

пах нової політичної „комбінації”, що ховається під многообіцяючою назвою конгресу...

Ми переконані, що наше негативне відношення до плянованого партіями конгресу, вони будуть в опінії громадянства провокувати і зі скреготом зубів виклинати нас розбивачами „єдиного фронту” й „руїнниками”... Та це нас не страхає.

Ще раз кажемо: коли під національним об'єднанням розуміти активний, органічний рух народу, пляново спрямований до конструктивних, державницьких завдань Нації, то ідею такого об'єднання ми вітаємо, є вже свідками її здійснення мимо волі і всупереч плянам партій, і в тому здійсненню вже беремо творчу участь... Колиж під ним маскується спроба спрепарувати політично-спекулянтну „саламаху” в складі галицько-буковинської угодовщини, польсько-уенерівських „пенсистів”, демagogічної шаповалівської кліки, „друго-інтернаціональної” есдекії, москвофілів-скоропадчуків, що і по цей день витанцьовують на московських „великокняжних” балях в Берлінах, на заруківців, Хомишинів і підозрілих Макогонів, то ми відповідаємо:

Ні і тисячу разів ні!!

* * *

Де ті наївні, які можуть сподіватися, що від такого „об'єднання” вийде користь? Один ундо-угодовець, назаруківець чи макогонівець, це вже об'єктивне зло. Хібаж воно поменшиться, коли звести до купи сто угодовців, уенерівців, скоропадчуків, шаповалівців та їм подібних?...

Ми переконані, що конгресу його ініціаторам ніколи не вдасться скликати. Вже надхо-

дять вістки, що гетьманці умовою участі ставлять визнання Скоропадського „сувереном”, то-го самогo домагається для себе „уряд” УНР, а Макогін пересварився з УНДО за „впливи” в конгресі. Лишається лише УНДО в „многоликому” образі своїх „установ”, за якими також ховається... порожнеча і фальш. Отже історія повторюється! Булоб дивно, колиб булоб інакше.

Коли і торкаємося цієї теми, то для того, щоб зайвий раз ствердити, що саме життя навчає нас способів досягнення справжньої духової і політичної єдності Нації. Це не механічне і неприродне зліплювання окремих складників партійницької трупарні, лише виразний двоподіл таборів націоналістично-революційного і угодовецького. Послідовне переведення цього двоподілу до кінця заколотить міцними дошками домовину партій і пустить їх в безвість, відкриваючи перед Нацією ясні і прості шляхи її прямувань.

Цю неминучу льогіку вже близького будучого гаразд усвідомлюють собі партійні рештки. Враховуючи ту притягуючу силу, яку має в здорових верствах народу ідея об'єднання, вони наспіх її фальшують в надії — „а може не розберуть?!”

В цих своїх гарячкових заходах вони самі не помічають, що ідея ця з її великими засадами непримиримости, творчости і боротьби, перетворюється в їх руках в жалюгідну і обурюючу профанацію.

Та дарма! Критична опінія суспільства знає, що від цієї чергової спекуляції годі сподіватися духової поживи і посилення чину; що у своїх вислідах вона спроможна дати лише одне: **розчаровання і зайву деморалізацію...**

В. Альбіненко.

ТРАГЕДІЯ ПІД КРУТАМИ.

Шіснацять літ минуло, як з півночі сунула на Київ червона орда під проводом кровавого кацапського бандита ген. Муравйова, щоб зруйнувати й підбити відроджену Українську Державу, яка щойно була в пеленках.

І не був це перший наїзд варварського, московського подлого кодла. Україна в своєму історичному минулому добре пам'ятає ці московські навали й ще до сьогодні не може очунятися від них та заняти знову це саме місце на сході Європи, як Українська Держава перших історичних віків. Бо всі ці наїзди відзначалися азійською жорстокістю й нічим не уступали наїздам монгольських орд. З садистичною насолодою винищувано все населення України від немовляток до старших бабунь, щоби не розродилось вільне українське плем'я. Міста й села були зрабовані й знищені, що часами й камінь на камені не залишався (Батурин 1708 р.).

Видавалось, що може вже в двадцятому столітті, коли на місце царської Росії прийшов

до влади руский пролетаріят, не повторяться ці набіги москвинів на Україну. Та це тільки так видавалось нашій Центральній Раді та нашим соціялістам, які були засліплені інтернаціональним братерством, паціфізмом і яким були святі соціялістичні ідеали.

Та не сповнились побожні мрії наших соціялістів і на початку 1918 року на Україну котилась нова московська орда, вже не під проводом князів, чи царів, але під проводом народніх русских комісарів.

Аж тоді доперва схаменулася Центральна Рада й видала розпучливий поклик до всіх, в кого ще жевріла іскорка любови до рідного краю, стати зі зброєю в руках на захист українських кордонів. Київ у цей мент роївся від тисячів українських старшин та вояків, та нікому з них ані не снилося ставати на захист границь молодій Українській Держави, бо всі вони були розложені соціялістичною гангреною та соціялістичними агітаторами. Ніхто з них не хотів проливати своєї „дорогоцінної”

для нього крові в обороні України.

Здавалось, що завмер козацький дух героїзму й посвяти в Українському Народі. Здавалось, що не стало вже славних лицарів героїв, котрі в минувшині України все були готові віддати своє життя на жертвеннику Батьківщини. Здавалось...

Та ні! Честь Української Нації рятує молодь — українські студенти й ученики. Ці „безумні, дурні діти” добровільно голосяться захищати Україну. Не озброєні як слід, не умундуровані, але з гарячою любов'ю до Батьківщини вирушають бадьоро й з піснею на устах проти переважаючої червоної банди.

Що за іронія?.. В Києві безжурно гуляють тисячі досвідчених стариш та вояків, а на оборону українських кордонів іде студенська молодь — 15 та 16-річні діти.

Пішли... На стації Крути дня 30 січня стрінулося 300 студентів та 6,000 червоних. Почався нерівний та завзятий бій. І знову одна знаменна подія, яка характеризує тодішні відносини. Коли засурмили в трубку до наступу, то старі досвідчені старшини враз з броневиком, амуніцією й харчами ганебно втікли з поля бою полишивши молодь на поталу долі. Та мимо цього бій тривав до пізнього вечера. Геройські діти відбивали наступ за наступом. Шаліла кацапська салдатня, але молодь не давалася. Прорідилися вже ряди молодих героїв. Не стало ані куль. Із 300 студентів осталося щось 30. Самі комуністи подивляляти тих дітей і хотіли перетягнути на свою сторону ті знесилені й вичерпані рештки, дарувавши їм жит-

тя. Та не лакомились вони на ласку ворога, бо розуміли, що краще згинуть ніж жити в неволі. Й у відповідь на большевицькі пропозиції залунало грімке „Ще не вмерла Україна”.

Затарахкотіли кацапські скоростріли...

Валився в сніг цвіт Української Нації кошений ворожими кулями. Та пісня аж тоді замовкла, як упав останній студент. Так поклали свої буйні голови молоді студенти січовики на Крутянських полях.

Кроваво сходило сонце слідуючого ранку. Разом лежали вони на политому власною кров'ю снігу. Тихо й непорушно лежали скривавлені трупи молодих героїв, що без скарги віддали життя для Батьківщини.

„Спіть хлопці, спіть...

Про долю-волю сніть,

Про долю-волю Вітчизни.

Чи можуть бути кращі сні?..”

Чи Можна преставити собі щось більш героїчного, більш надлюдського, як подивугідна посвята цих молодих студентів, що в часах загальної зневіри й анархії одинокі йдуть захищати кордони України, щоби своєю кров'ю потягнути й загаріти розагітовані й занархізовані маси до боротьби за Україну? Пам'ять про ці геройські дні не піде в забуття, а кров пролята під Крутами буде кликати й заохочувати молоде покоління Українського Народу до посвяти й готовости кожної хвилі, коли зайде потреба, віддати своє життя для Батьківщини так, як вони це зробили. В цьому власне лежить значіння бою під Крутами.

НА МАРГІНЕСІ ВІДПОВІДИ Я. ЧИЖА.

(Від автора книжки „Хто Вбив в Полковника Отмарштайна”).

В органі Українського Робітничого Союзу в Америці „Народна Воля” ч. 12. з дня 1-го лютого 1934, оголосив Я. Чиж статтю п. з. „Справа Полковника Отмарштайна”. Ця стаття — це відповідь на мою книжку п. з. „Хто вбив Полковника Отмарштайна”, а рівночасно, і передовсім **реклама** книжки Миколи Чеботарева, що недавно появилася у Варшаві п. з. „Невдала Реабілітація Сушка-Убийника”.

Покликуючись на статтю органу У.В.О. „Сурма”, поміщену в числі листопад-грудень 1930 р., каже п. Я. Чиж, що: моя (Чиж) — „провина” мала бути в цьому, що я збирав матеріяли в тій справі...” (в справі вбивства Отмарштайна). Та провіривши вище згадану статтю „Сурми”, бачимо, що нема в ній **ні одного слова** про це, щоби „Сурма” ставила в вину п. Я. Чижові „збирання матеріялів в справі Отмарштайна”, зате читаємо в ній: „... вибрався (Чиж) до краю, щоби на місці **зібрати матеріяли про У.В.О....** (а не в справі вбивства Отмарштайна). Першим кроком у цьому напрямку були **наради п. Я. Чижача в Парижі зі славновісним полк. Чеботаревим**, що є на службі

польської розвідки. ...Він (Чеботарів) рівнож досі не очистився від закидів йому роблених, **що саме він був ініціатором і організатором вбивства полк. ген. штабу Ю. В. Отмарштайна, б. начальника штабу Корпуса київських Січових Стрільців, одного з перших членів — організаторів У.В.О., та званого противника „чеботарівщини”...** Політичні вислуги Чеботарева **полякам, доноси і провокації** на українських діячів... як взагалі **служба його при розвідному відділі польського генерального штабу**, це річі загально знані... І ось якраз до того Чеботарева звернувся Я. Чиж по „урядові матеріяли” **проти членів У.В.О....** Взагалі цікава особа Я. Чижача: веде він наради і збирає матеріяли проти У.В.О. від польського розвідчика Чеботарева, що стоїть на службі Сухеника, Чеботарев убиває членів У.В.О., Сухеник „ліквідує” У.В.О. в краю, а Чиж „робить порядок з У.В.О. в Америці”.

На ці обвинувачення „Сурми” з 1930 р. дав відповідь Чеботарів аж у грудні 1933 року, та по появі моєї книжки п. з. „Хто вбив полковника Отмарштайна”. А. Я. Чиж ту відповідь

Чеботарева, по приятельськи **рекламує**, при чому додає, що „сподіється отримати також деякі блищі розяснення цієї таємниці від українських старшин, котрі в той час находились в таборі, і з котрих дехто перебуває тепер в Америці”. Оба панове, як бачимо, не дуже „гальопують” публікувати документи і акти, що доказують нібито документально мою причастність до справи вбивства полк. Отмарштайна. Бо Чеботарів тримає ті „доказові” акти — як сам каже в своїй книжці — одинацять літ, а п. Я. Чиж переглянув їх — як сам заявив — ще в 1929 році, отже тому **пять літ!** Та не дивлячися на це, ті акти ще й досі не побачили світа божого, хоча Чеботарів заповів це ще в літку минулого року, по всій краєвій і американській українській пресі. Замість заповіджених „актів” появилася „тимчасом” відповідь Чеботарева на мою книжку; про ту відповідь сам Чеботарів пише, що „вона” не мала завдянням остаточного висвітлення справи вбивства (Отмарштайна), а лише... доказання безпідставності, а дуже часто навіть брехливості змісту брошури Романа Сушка! (В цей спосіб Чеботарев сам змістом своєї книжки заперечує її крикливому заголовкові — Ред.).

А ось і поспіх „відповідати” у п. Я. Чижа. Після появи моєї книжки в продажі, думав п. Я. Чиж дев’ять місяців і „вродив” відповідь таку, що твердить, що нібито не було моєї книжки в публичній продажі і він її не міг дістати. А тимчасом в „Розбудові Нації” ще в числі за липень-серпень минулого року, оголошено, що книжку цю продає між іншим і в Нью Йорку Централь ОДВУ (в „Віснику ОДВУ” за серпень 1933 була стаття про цю книжку. — Ред.); зновже Саскатунський „Новий Шлях” помістив оголошення стрілецької кооперативи „Калина”, що продавала книжку в Вінніпегу. Доволі цікаве, що Я. Чиж прочитав мою книжку і відповідає на цю аж по появі... книжки Чеботарева. А відповідає, рівночасно рекламуючи книжку Чеботарева та пускаючи нові клевети на мене.

„Потверджуючи (так! Р. С.) майже* всі подробиці статті „Народної Волі” — каже п. Я. Ч. — „цієї своєї книжечки, у котрій майже четвертина присвячена полеміці з Народною Волею, полковник Сушко не вважав вказаним прислати нашій редакції”... Мамуть я не втну штуки, щоби вияснити п. Я. Чижові чому я не був обов’язаний посилати йому свою книжку. По перше книжка пішла в публичну продаж в Америку і не є рукописом. По друге на річних зборах Українського Робітничого Союзу в Америці в році, коли не помиляюсь 1931/32, усунуто було п. Я. Чижа навіть від співробітництва в „Народній Волі” саме за те, що він бувши в гостях в Європі 1929 року, „блофував” і самочинно представлявся там „редактором” тої газети. По третє саме в періоді того його „редакторства” помістив він статтю в „Народній Волі” за повним своїм підписом, і на неї дано відповідь в моїй книжці йому Чижові, а не „Народній Волі”. Пощо тут прикриватись „Народною Волею”? Чи не за багато тих прикривань то „Нар. Волею”, то

редакторством, то Чеботаревим, то Бубелою? Ось один з прикладів на постійне „прикривання” Я. Чижа — лист б. хорунжого Української Армії Володимира Бусели, адресований в квітні 1930 року „редакторів” Чижові:

„**Заява п. Ярославів Чижові редакторів** „Народної Волі” в Скрантоні, Па, Злуч. Дер. Пів. Америки. — Отсим заявляю прилюдний протест проти видуманого Вами і незгідного з правдою розсівання чуток проти шанованого мною гром. б. старшини Української Армії п. полк. Романа Сушка, які то видумки хочете **прикрити моєю особою**, покликуючись на наші розмови в тюрмі в Бригідках у Львові 1929 р., де ми пізнались як політичні в’язні. Втягання в Ваші інтриганські заходи і моєї особи уважаю поступком негідним бувшого старшини Української Армії і в ім’я старшинської гідності прилюдно протестую як б. хорунжий УГА. Львів, дня 14. квітня 1930. (—) Володимир Бубела”.

Чи ця заява, наведена також в моїй книжці про котру саме говорить Я. Чиж, це також „потвердження мною” майже всіх подробиць його (Чижа) статті в „Нар. Волі” з 1931 р., як заявляє Чиж?

А от ще що пише п. Я. Чиж в тій своїй статті: „Тимчасом хочемо тільки спростувати одну неправду з книжечки Р. Сушка.” І далі стверджує п. Я. Чиж що: 1. — в час вбивства полк. Отмарштайна він не був в Галичині, а тільки в **Празі, Чехословаччині**. 2. — три місяці по вбивстві, виїхав з Праги до Америки. І з Праги де я (Чиж) був в час вбивства і пізніше з Америки, годі було шукати вбийника”. — А на доказ того, що Сушко нібито каже неправду пише він: „Полковник Сушко видно призабув, що він в липні 1932 року, себто **півтора місяця по вбивстві** (підкреслення мое Р.С.) писав листа до мене до Праги і просив в тому листі інформацій, як можна дістати документи на виїзд до Чехословаччини, тому, що „атмосфера в таборі стала невиносима”. Міжтим у моїй книжці на ст. 63. в горі читаємо: „та Я. Чиж, не зворушується тоді тим. Не цікавиться він справою (вбивства Отмарштайна), таксамо **в часі свого побуту в Чехословаччині**. Рівнож цілі роки не чути було, щоби він цікавився справою трагедії в Америці, куди виїхав з ЧСР. Аж „найшов час” на справу в р. 1929., по восьми роках! Якраз доті, коли ми розійшлися на тлі чисто приватно-особистім!” — Деж тут ця „неправда з книжечки Р. Сушка”? Зате неправду каже п. Чиж. По перше: Листа я дійсно передав через таборового старшину, полк. Григоряка У. Стр. Дивізії, що виїздив на студії до Праги, але заразом, не вважаючи вказаним писати в листі про справу трагедії Отмарштайна, переказав я через передавця устно, щоби п. Я. Чиж, находячись не тільки поза табором інтернованих на волі, але що більше — „за кордоном”, **занявся справою Отмарштайна**, бо Чеботарів намагається її скрутити голову. По друге: лист писаний п-ові Я. Ч. був не „в півтора місяця після вбивства”, як це Чиж цю „правду” констатує в своїй статті, але саме аж **третього** місяця (цілий тра-

вень, червень і ще й липень минув), то є **коли наслідки слідства обох суддів і моїх розшуків вже були відомі**, так само, як і були відомі заходи Чеботарева в Варшаві, щоби припинити слідство. От чому „атмосфера в таборі стала невиносима”! По третє: Чиж мабуть призабув, що він відповів передавцеві листа, тому я пригадую йому: — Мовляв — справи **особисті** поодиноких людей не можуть займати його, бо він зайнятий справами державної ваги. „Хай Сушко сам собі дає раду”. Так дорога була тоді для нього справа полк. Отмарштайна! А якраз в Празі можна було зовсім свobodно нею зайнятись і в пресі і в „урядах” українських і в численних громадських установах, ще поки вона була горяча! Сьогодні каже п. Чиж, що буде питати розяснень у старшин, які тепер мають бути в Америці... Цікавоби знати, коли ті старшини приїхали в Америку? Чи щойно по появі моєї книжки вони там появились? А від коли то Уряд Зл. Д. П. Америки та Канада стримали приплив нової імiграції? Отже чи п. Я. Чиж справді не мав змоги до тепер спитати тих старшин про розяснення?! І чи п. Я. Чиж того не знає, що з Праги чеської — де він перебував в час слідства у справі вбивства Отмарштайна — до Каліша-Щепйорна така менше більше віддал як

зі Скрентону до Нью Йорку? То чи це така вже була фізична неможливість ще тоді справою поцікавитись, коли справді дорогою йому була пам'ять Юрія Василевича?

Вкінці Чиж посвідчує, що слідчі акти в книжці Чеботарева наведені, є правдивими: „про те, що він (Чеботарів) виписує з українських актів можу... з певністю потвердити їх правдивість; ці акти були мною переглянені в 1929. р.”. Пригадується голосна пословиця між київськими Січовими Стрільцями: „Бреше, як Чиж”! (О, то п. Чиж має традиційну репутацію. — Ред). Бо коли я в своїй книжці на ст. 64. доказую, що не існував ніколи в світі „помічник слідчого судді Демяненка галичанин Розвадовський”, отже не можуть існувати і протоколи такого неіснуючого помічника слідчого, а що лиш фалшиві папері, які Чеботарів показав таким „знатокам від судівництва” як п. Я. Чиж, то все таки Чиж вперто клеветче, що протоколи правдиві, бо він їх переглядав з рук Чеботарева; натомісць на мої дані, подані в книжці, каже що: „мимоволі кидається підозріння, що полк. Сушко... має причину говорити неправду”.

Оце кілька моїх завваг на маргінесі статті п. Я. Чижа.

Роман Сушко.

Ор—ий.

БАНКРОЦТВО УНЕРІВЩИНИ

„Нехай панове націоналісти... скажуть, де найти ту силу, що може і від Москви одірвати Україну і в західних сусідів усі землі, населені українцями, поодібрати? МИ ТАКОЇ СИЛИ НЕ БАЧИМО НАВІТЬ НА ОБРІЮ!”

Проф. Шульгин. („Дніржавність чи Гайдамачина”).

Ми навмисне взяли за мотто уступ з книжки „міністра закордонних справ уряду УНР” проф. О. Шульгина, яку він видав перед двома роками... У цій книжці автор мав ціллю: поперше — скомпромітувати український, соборницько-революційний, націоналістичний рух; по-друге — довести неминучу льогічність і реальність унерівської політики, що єдина, мовляв, була в стані вивести українську проблему з безвиглядних манівців сучасності й дати їй позитивну державницьку розв'язку. Тому піддав п. Шульгин суворій критиці ідеологічні і політичні постулати українського націоналізму: **ідею соборності, культ власних сил і національну революцію**. Внутрішній зміст націоналізму видавався йому саламахою хаотичних емоцій, а націоналістичний чин — розгойданою, розперезаною анархією, що загрожує створити криваву гайдамаччину (звідціля і назва книжки: „Державність чи гайдамачина”...). Він перестерігав суспільність перед безкритичним захопленням націоналістичними кличами,

що заховують, на його думку, **найбільшу реальну небезпеку**, заявляючи: хто хоче української державности — хай йде за урядом УНР; хто ж прагне безладдя, руїни — хай лишається з націоналістами.

— Соборність? — казав п. Шульгин. — Так, це побожна **мрія** кожного українця. Але лише мрія, ніколи не засада сучасної практичної політики. **Соборницький максималізм під цю пору лише унеможливорює створення самостійної державности** там, де це завдання здається найбільш реальним, на Великій Україні...

Своє, а власне унерівське становище до націоналістичної концепції **власних сил**, що засадничо відкидає орієнтацію на історичних ворогів України, проф. Шульгин окреслив у згаданому вже уступі: Власник сил не має та їх „навіть на обрію не видно”!

— Національна революція? Та цеж божевільні фантазії купки націоналістичних „гайдамаків”! Вони якраз і перешкаджають „реальному визвольному плянові” уряду УНР...

Як противагу націоналізмові, п. Шульгин висував політику уряду УНР, що є „єдиною реальною основою” для розв'язання українського питання... В чомуж полягала та політика? Та на тих засадах, що вже від років характеризують унерівщину. Не власні сили, а **орієнтація** на одного з історичних ворогів України — Польщу. Не національна революція,

а збройна інтервенція Польщі на радянській Україні, що малаб „дати” самостійність УНР. Не соборницький максималізм духа й чину, а ідея вузчої „наддніпрянської” батьківщини...

Щоб виправдати аморальну й анаціональну протисоборницьку уенерівську концепцію, він навіть спробував підвести під неї „науково-історичні” основи, беручи за приклад... Швайцарію. Соборність нації — казав п. Шульгин — ще зовсім не означає об'єднання всіх її етнічних елементів в єдину державну організацію. Ось Швайцарію заселяють французи, німці та італійці. Між тим ані Франція, ані Німеччина, ані Італія не претендують на приєднання до себе певних частин Швайцарської республіки лише для того, щоб здійснити свою повну етнографічну соборність...

Так розрішивши долю решти українських земель у вигляді „Швайцарії” — автор гаряче доводив „історичну спільність” польсько-українських інтересів, яка наказує „дійсно-реальній” українській політиці шукати повного розуміння й допомоги в Польщі. При цьому заперечувалася залежність уенерівців од Польщі. — Уряд УНР радиться з польським урядом як рівний із рівним! — заявляв він. Крім Польщі — виходячи з засади (не завжди, до речі, правильно!), що „приятель мого приятеля є моїм приятелем” — п. Шульгин натякав також і на допомогу Франції та інших держав, які можливо вже „в скорому часі” зорганізують інтервенційний протибольшевицький фронт і створять самостійну Україну...

Обов'язок лояльного „союзника” змушував п. Шульгина наговорити багато неприємностей і на адресу Німеччини, докоряючи їй піддержку комуністичної Москви (тоді ще Гітлер не був при владі). Довільно стверджуючи зв'язок українських націоналістів із Німеччиною та забуваючи, що безвідповідальна демагогія ніколи не буває добрим порадиником, він наважився і націоналістам закидати працю „в чийось (очевидно — московських!) інтересах”. Загальний висновок був такий: всі гуртуємось довкола уряду УНР. Він виведе!

Які причини спонукали були п. Шульгина видати цю книжку? — Факт масового поширення націоналізму серед еміграції, що йде впарі з розвитком його на самих окупованих землях. Тому автор хотів „вдарити” націоналістів, розраховуючи на наївність еміграційної маси, що в сірих буднях важкого, робочого життя часом не в стані систематично студіювати політичних проблем, стежити за їх зміниливим змістом і самостійно вироблювати собі тверезі погляди на річі, а тому схильна приймати за добру монету заяви, мовляв: не журіться! уряд за вас думає про все!

Не знаємо, чи знайдеться тепер багато охочих сперечатися, в якій мірі справдилися всі наведені пророцтва уенерівського міністра... Так, здається, небагато часу проминуло з тої пори, як світ побачив згадану книжку, а як карколімно змінилися обставини, за яких вона написана! Надія і сподівання УНР — Польща — перша розкрила широкі об'єми для кому-

ністичної Москви і пішла з нею на союзницьку угоду (цікаво, щож при тому радили полякам уенерівські міністри?!). А за нею інші держави, на яких ставили свою карту уенерівці (Франція, Румунія), стрімголов кинулися у хвилі большевиківського моря. Взагалі ціла сучасність, просто ніби глузуючи з прогноз п. Шульгина, поставилася до них, як саркастично кажуть москалі: „совсем наоборот”... Гадаємо, багато дав би тепер п. Шульгин за те, щоб самому „відобрати дебіт” власному творові, що так маркантно ілюструє його й цілого уряду УНР... політичну далекозорість!

Останні міжнародні події, що пішли в розріз із усіма політичними калькуляціями уенерівців, поставили їх у трагічно-безвиглядне становище. Пляни польського походу на Україну провалилися. Всякі зв'язки з окупованими землями уряд давно вже втратив. На них — як і на пекучу потребу творення так висміюваних власних сил на самій Україні — не звертано ніякої уваги. Та й пощо, справді, було самим починати цю важку і, головню, небезпечну роботу, коли за розрахунками уенерівців, дорого на Київ мав підготувити польський генеральний штаб і його розвідка, а здобути її — польська армія?! На еміграції серед решток прихильників уряду зачався розклад, спричинений його постійними невдачами і втратою довіри до нього, роками кидани, легковажно-оптимістичні обіцянки („скоро будемо на Україні”).

Треба було найти вихід із катастрофального становища, щоб себе просто рятувати. І уенерівці „вихід” знайшли... А задекларували його в новій брошурі, виданій тим таки п. Шульгином, що має назву: „Єдиний шлях через соборність нації та єдність партій до державної самостійності України”. Читаємо в ній сенсаційно-несподівані річі! Ось деякі її уступи.

— „Багато є перед українською нацією завдань. Вона мусить створити свою національну, свою внутрішню **соборність**.*) Вона мріє про **єдність** всіх земель своїх... Зараз час **єднання**, час підготовки до рішучої боротьби”... „Звертаємося до Вас, брати з Волині, Галичини, Буковини і Підкарпаття. Ми — всією душею з Вами (!). Досить місцевого (!) українського патріотизму... Ми прагнемо **єднання, соборности** нації. Коли землі наші розірвані поміж собою кордонами, знищимо кордони по-між нашими серцями... Не має окремих земель — існує Україна”...

Ото-ж, по словам п. Шульгина, має нація сотворити свою соборність, але тільки внутрішню, національну. Та-ж ця від віків є дійсністю! Зате про єдність усіх земель своїх нація тільки мріє. Нетільки мріють, але активно змагаються і кєрвавляються за єдність українських земель, тількиж — правда — не уенерівські провідники це роблять, а хто інший.

Вже на цьому коорткому зів'язленні бачимо, як хитро намагаються уенерівці грати словами і свій давній зміст прикривати ніби-то

*) Підкреслення наші.

новими словами. Та ці намагання є настільки „хитрі”, що тяжко по них обіцувати уенерівцям кращого успіху, як із усіх попередніх намагань. З глузливих висмівань ідеї власних сил і „швайцарських” теорій соборности нації — якими були виповнена вся „**Державність чи гайдамаччина**” — на цей раз і сліду немає! Нові вітри змусили нашого вельми елястачного політика компонувати і нові мелодії.

П. Шульгинові дружньо акомпанює і самий „головний отаман” Лівичський: — „Правда, великі держави до цього часу не зрозуміли причин світової кризи. Культурні народи байдуже дивляться на знущання банди узброєних розбійників над безборонними народами колишньої Росії. Але так ліпше, бо не в чужоземній, хоч би і „братерській” допомозі — щастя української нації (ось воно як! — МС.). Най „мудрі” большевики не лякають своїх невірників чужоземною „інтервенцією”... Останньої не хоче світ (!), не потребуємо і ми (з якого це часу? — МС.) бо досить уже чужоземної сили (!) на скривавлених землях наших...”

А далі: — „Наш державний провід розпочав велику працю по організації нашого воєводства, по перегрупованню наших національних сил для майбутньої акції... Ми всі знаємо вже нашу мету, ми не маємо й тіні сумніву в нашій остаточній перемозі... Переможені мають звичай нарікати на свій провід, а у нас, у нашої, донині не цілком підперезаної, інтелігенції цей звичай має свою традицію... Треба констатувати певну пореволюційну реакцію серед нашого молодшого громадянства... Коли в році 1917... юрбою йшли до політичних партій... тепер стало популярним накидатися на партії... а на українських соціалістів зокрема й особливо... Мусимо поважати і тих „лівих” патріотів, що в боротьбі за Україну мріють також про соціалістичний ідеал і тих правих,, що не забули минулої давньої гетьманщини... Тепер бачимо нарешті консолідацію національних сил (?), яких не було на світанку нашої боротьби. Наші поневолені брати... знають добре і тішаться з того, що більшість еміграції обєдналася навколо єдиного традиційного центру — уряду УНР” (авжеж, ні про ще інше і не думають ті поневолені! — МС.). „Треба констатувати також значні досягнення (?) і на міжнародній арені. Невтомна діяльність наших людей в різних міжнародних товариствах, діяльна участь в різних конгресах і конференціях, постійний контакт з відповідальними чужоземними чинниками („наконтактувалися”! — МС.) — змінили не до пізнання світову opiniю про нашу справу... Отже, панове, без сорому оглядаймося на минуле, з певністю заглядаймо в будуче... Знаю, коли заграють сурми”, і т. д.

За „головним отаманом” і п. Шульгин режамує в екстазі: „За центром УНР стоїть вся свідома Україна, все те, що бореться, чекає свого визволення” та заявляє далі: „з особливою радістю друкуємо ми яскраву і глибо-

копатріотичну промову провідника українського центру, Головного Отамана Андрія Лівичського”.

Питаємо: де це „воєцтво”, до організації якого приступив уряд?! Де шукати оці „перегруповані сили” УНР? Що це за ідеологічна саламаха, що хоче одночасно толерувати і соціалістів, які в будучому мріють „про соціалістичний ідеал”, а в сучасности складають II. інтернаціонал, ворожий українській державности, і „тих правих”, що тягнуть до поміщицької гетьманщини, а тепер еднаються з московськими „єдінонеделімцями”? Які це „значні міжнародні досягнення” УНР? Багато можна ще питати, та годі.

Звертає ще хіба увагу, що уенерівці просто хоробливо чутливі на кількість своїх прихильників і виказують тут просто якусь хоробливу безцеремонність. Щоб краще аргументувати ту „більшість”, яка еднається довкола уряду УНР на еміграції, п. Шульгин приводить реєстр організації Головної Еміграційної Ради. Бемо п. Шульгина його ж власною зброєю і наведемо чисельний склад тих усіх організацій. І так: 1) Укр. Демокр. Громада в Бельгії — 15 людей, 2) Укр. Громада в Люксембурзі — 10 л. (зараз зовсім не існує), 3) Укр. Обєднання в Чехії і Укр. Респ.-Дем. Клюб — 100 л., 4) Союз Укр. Емігр. Організацій у Франції і Т-во Вояків УНР — 180 л., 5) Укр. Громада в Югославії — 40 л., 6) Укр. Громада в Туреччині — 40 л. (на ділі фіктивна і мертва організація), 7) Укр. Громада в Болгарії — 40 л. Хай читач підрахує висліди цієї „більшости”, маючи при тому на увазі, що європейська еміграція нараховує десятки тисяч і що, для прикладу — хоч би соборницький „**Український Союз у Франції**” самий начисляє до 1,000 людей, а соборницьких — справді живих і чинних (не паперових!) організацій є в Європі кілька десятків.

Лишається ще Український Центральний Комітет у Польщі і Укр. Допомоговий Комітет у Румунії. Тут на сторожі „льоальности” еміграції до уряду УНР стоять справді поважні аргументи: польська поліція і румунська сігуранца (спробувалиб ті емігранти бути там не „льоальними”!). Не зважаючи на те, маємо всі підстави міркувати, що в відповідний мент реальні вияви настроїв польсько-румунської еміграції будуть для уенерівців величезною несподіванкою...

Що сказати про режамування ваги уряду УНР на самих окупованих землях? Хіба те, що ці безкритичні самохвальні заяви, мовляв, „за центром УНР йдуть всі, що боряться, ціла Україна” — викликають терпке, ніякове почування. Де ця уенерівська „боротьба”? Які її хоч би найменші позначки на Україні?! Шкода, що не час наводити доказові факти, які визначають справжнє місце і ролю уенерівщини у визвольних змаганнях на наших землях. Та проте і без цього ті, що мають очі й вуха, бачать і чують.

(Дальше буде.)

Степан Куропась.

НА ЗУСТРІЧ НОВИМ СИЛАМ

Послідні події в Європі вказують на це, що в різних державах і різними способами ведеться завзята боротьба між націоналізмом з одної, а комунізмом і опортунізмом з другої сторони. В деяких краях Європи націоналізм вже взяв верх і керму народу в свої руки, в інших, як от в Румунії чи Австрії, він ще знаходиться „IN STATU NASCENDI”. (наростає — ред.). Чи кому так вигідно чи ні, але не дасться заперечити, що під кермою націоналістичного уряду Німеччини й Італії настали для народів цих країв кращі часи. Італійський нарід, що довгі літа нидів під кермою соціалістів, ожив і духово відродився. Пригнічений і духово ображений народ повоєнної Німеччини підняв вгору чоло і видно, що краще почувається, як це всюди маніфестує. Соціалісти, що після війни грали першу скрипку, оплакуючи жертви світової війни, світа від війни не вратували, економічної руїни не відбудували і мусли відійти від керми державної політики Європи як повні нездари.

До тих змагань за провід державних народів Європи пробують час від часу вдертися клином і монархісти, „погрожуючи” монархам, що відійшли в тінь забуття; та все це лише для демонстрації, аби дати знати, що ще живуть бувші любимці і можновладці царів і цісарів.

З недержавних народів і Українці монархістичного напрямку також час до часу видигають свою лебедину пісню, мовляв, знайте авторитет гетьмана Павла. Та більшість українського народу, а зокрема молоде українське покоління, гетьманом і його родом зовсім не цікавиться.

Коли ходять про боротьбу проти комуністичної язви, поширюваної в минулому, роками, нашими таки московськими наймитами, то треба ствердити, що народ очунав із запоморочення та посилив всій наступ проти червоних московських зазіхань. Є ще вправді в нас люде, що досі ще не закинули надій і плянів будувати Україну при допомозі II-го інтернаціоналу. Ще недавно видали українські соціалісти відозву, підписану Стаховим, Матчаком і Павловим, що доля українського народу є тісно звязана з працюючими всього світа... Ніби їм наш селянин повірить, що його доля є разом звязана з польським робітником?! Такої спілки наш селянин хіба відхрещується! Відхрещується, бо знає — як, до речі кажучи, знають і соціалістичні тузи — що не збудувати нам України при допомозі II-го Інтернаціоналу, хоч усякі Матчаки аж захиляються, оспівуючи П.П.С. як оборонця демократії. Соціалістів із „Громадського Голосу” не трівають навіть постанови П.П.С., що на своєму конгресі у Варшаві видвинула,

а саме, що колиб П.П.С. вдалося захопити владу в руки, то вона тоді завелаб диктатуру, обороняючи... демократію. Навіть не вадить радикалам у братанні з польськими соціалістами й така резолюція, що признає „національним меншинам, що замешкують суцільну територію” тільки „національну автономію”, а ні, як це вже передтим були добили торгу „боротьбою”, мовляв, дістанемо „територіяльну автономію”. А вершком уже „самозапертя” радикалів є, що вони „ратуючи” Україну, мусять (сараки! — Ред.) слухати, як то польські соціалісти визнають Москву заприятною державою та звертаються з проханням до комінтерну, щоб, мовляв, якось порозумітися.

Скільки це самопосвяти у наших усяких Матчаків, Стахових і інших Павлових, що в обороні демократії (не України!) готові навіть принести зненавиджену диктатуру, а в обороні українських працюючих селян і робітників як стій підуть в обійми Москви, цієї Москви, що кровю і білим тілом українського селянина і робітника застелює шляхи на сибірські тундри та Соловецькі острови. Це, що вони кричуть, мовляв, боряться за Україну проти одвічних її ворогів, то дивне якесь непорозуміння, що гніздиться в їх демагогічних „триках”.

Такий спосіб думання, таке наставлення ціхує не тільки наших соціалістів-радикалів. Подібні риси є спільні цілому теперішньому т. зв. національному проводові, що ізза браку своєї власної лінії, ізза порожнечі душі заслонюється як цілостями посольськими мандатами до польського сойму, поширюючи баламуцтво немовби ті всі послы боролися завзято за долю українського народу на терені... польського сойму. І це саме позначає незрозуміння самої суті справи посольською репрезентацією. Коли народ вибирав їх послами то не тому, щоб вірив у якийнебудь успіх праці у Варшаві, але тому, щоб засвідчити свою відпорність на усі ворожі зазіхання, щоб гурмою зареєструвати свої настрої, бажання.

І коли сьогодні цілий табір опортуністичний (Ундо, радикали, католицький Союз) використовують оці свої мандати для якихось інших цілей, то творять вони недобре й у висліді докотяться до того, що укр. нарід, перейшовши над ними до денного порядку, поставить їх поза свої скобки.

Бо не в польському соймі місце для розвязки життєвого українського питання, не в Лізі Народів чи інших якихось міжнародніх установах а в самому нутрі нашому.

Це зрозуміло-вичуло молоде покоління, на якого очах перейшли страхіття Світової Війни, палахкотіла революція, яка найшла свій вияв у нашій визвольній збройній боротьбі, яку через недостатну духову підготованість

наших батьків ми програли. Це молодше покоління, згуртоване в націоналістично-революційному таборі, кинуло клич: „Наша сила в нас самих”. Досить чекання слушного часу, створимо самі той слушний час, а створити його можемо підготовляючи Українську Національну Революцію. І якби не опортунізм і перешкоди з боку „батьків народу”, що звикли на двох кониках їздити замазуючи справжнє своє лице, голос цей бувби нині пронизав глибше й сильніше масу народу. Незважаючи на це український націоналістичний рух, підвалинами якого є молода генерація, завойовує щораз то ширші шари Українського Народу. Завойовує його світлими поривами тих, що готові служити Вітчизні і за Неї в разі потреби навіть і життя віддати. Стоять поруч себе в довгому ряді тіни Басарабової, Головінського, Старика, Березинського і світлі постаті сестричків Біласа і Данилишина, а на їх кістках зростає Український Націоналізм.

Перейшов він і за море до Америки, а зацепили його тут ті самі жовніри, що в часі

великого українського зриву стояли на найнебезпечніших постах — на фронті.

Вправді, ще тут і там бунтуються старі лідери старого ладу, обвинувачують націоналістичний провід зі всіх боків; в Шікаго навіть безбожниками їх звуть, щоби придбати собі церковні влади за союзника. Та правда все виходить на верх. Не допоможуть жадні оклеветування націоналістичних провідників і без огляду на ті всі круті стежки інтриг, наклепів то що Український Націоналізм в Америці, подібно як в краю, росте до належної йому сили і поваги. Противники можуть рух цей пробувати спинювати та ніяк вже не зможуть цього зробити. Розуміється, що зріст його на американських землях буде залежати від провідних людей на місцях.

Український Націоналізм в Америці, який ще тому кілька літ назад замикався в одиницях, зростає з дня на день як одинокий природний серед Українців рух, що здобуде душу всього українського народу й поведе його назустріч Великій Хвилі!

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТНИКІВ.

Рік кінчається від нашого першого зїзду, котрим заінтересувалась ціла українська суспільність. На зїзді виголошено багато рефератів і ухвалено багато резолюцій і тії по можливості виконано. На жаль, не всі Панове Професіоналісти і ті, що покінчили університети або колегії, зголосили своє членство — помімо цього, що обов'язком кожного інтелігента є дати примір нашому меншому братови.

Після нашого статута маємо скликати другий зїзд, а всіх членів маємо заледви коло 100, хочай знаємо, що пп. Професіоналістів і Університетників та тих, що покінчили колегії є звич 300 в Америці і в Канаді.

Тому то отсею дорогою просимо всіх Українських Професіоналістів, Університетників та тих, що покінчили колегії вписатися в члени новозаснованого **Українського Професіонального Товариства**, яке поставило собі за ціль згуртувати всі українські культурні сили в од-

ну цілість — не входячи в їх релігійні, чи політичні переконання.

Просимо рівнож своїх Членів, щоби наклонили нечленів до приступлення до нашої організації, бо в лучности сила і в лучности тільки будемо могли причинитися до загального добра для Неньки України і свого власного. Коли будемо самолюбями, то нас наші брата Українці будуть також обминати.

Тих Членів, що хотілиби виголосити промови на зїзді, просимо зголошуватися та подавати теми своїх промов.

**ЗА УКРАЇНСЬКЕ ПРОФЕСІОНАЛЬНЕ
ТОВАРИСТВО:**

Омар Е. Малицький, голова

Д-р Г. Г. Скегар, секретар

Всяку переписку просимо адресувати:

Dr. H. G. SKENAR,

1658 CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.

О Ф І Ц І Й Н Е

ВСТАНОВЛЕННЯ ОКРУЖНИХ УПРАВ О.Д.В.У

Центральна Управа О.Д.В.У. встановила з початком місяця квітня **ОКРУЖНІ УПРАВИ О.Д.В.У.** в містах Нью Йорку і Шікаго, де є більше відділів ОДВУ. Такі самі Округні Управи заіснують всюди там, де повстане більше відділів.

Як урядники Округних Управ входять голови місцевих відділів. В Нью Йорку Окр. Управа складається з голов відділів чч. 1, 10, 11, 22, 43, як слідує: Іван Сидор, Володимир Різник,

Василь Гельнер, Володимир Найдан і Юліян Павчак. — До Округної Управи в Шікаго затверджується членів, покликаних головн. організатором Т. Свистуном на організаційних зборах в Шікаго дня 16-го лютого 1934, як слідує: інж. Степан Куропась, голова; Григорій Семочко, секретар; д-р Іван Смук, референт військовий, Іван Побуцький, Ф. Т. Васильовський і Петро Дідик.

Склад Округних Управ в Нью Йорку і Шікаго затверджено лише до кінця 1934 р. — У загальному вони мають за ціль координувати

праці всіх місцевих відділів та спільно репрезентувати Організацію на своєму терені.

* * *

В часі відвідин відділів, делегат О.У.Н., Омелян Грибівський буде запряжувати усіх членів, рівночасно буде декорувати всіх членів членськими націоналістичними відзнаками. Відзнаки такі вже виготовлюється; вони будуть також самі для Українських Націоналістів на всіх теренах і будуть числовані.

Такі відзнаки члени будуть одержувати з рук делегата безплатно, з тим лише, що кожний член, одержуючи відзнаку зложить відповідний даток на бойову акцію. Кожний член відділу мусить прийняти відзнаку обовязково і мусить бути на зборах в часі декорації.

* * *

Ще раз пригадуємо відділам, що жадних детальних звітів з діяльності відділів, не будемо ніколи друкувати в пресі з огляду на це, що це має відемне значіння для організації та відкриває перед противниками та ворогами стан наших організованих сил. Та справа була вирішена ще першим Зїздом ОДВУ. — Таких самих звітів не повиннося проголошувати і в інших газетах.

* * *

Часто чується нарікання відділів, що „тяжко приходиться вдержати дисципліну в організації, бо члени не мають грошей платити місячні вкладки.

Таке розуміння справи є невластиве. Вкладки не має багато до діла із карністю в організації. Коли вже декотрим членам тяжко є платити вкладки, (а такі тепер є, з огляду на безробіття), то хай це надроблять бодай працею та карністю.

Бо чиж направляється справу тоді, коли члени, не маючи звідки заплатити членських вкладок, не приходять на збори відділів? Це лише погіршує справу.

Тому членів муситься відучити від таких утертих вже оправдувань, мовляв: „не маю звідки заплатити вкладки, то й на збори не піду”. **Поза зложенням місячної вкладки, на члена чекає на зборах багато інших і важніших завдань до виконання.**

* * *

Ще раз пригадуємо, щоби відділи зорганізували свою молодь в окремі молодечі секції **МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ (М.У.Н.)**, якіб вели свою діяльність після окремого регуляміну М.У.Н., котрий ми вже подали до відома.

* * *

Звертаємо увагу відділам, що вони не сміють забувати про контрольовання себе до цієї міри, щоби не почати вростати в організми наших еміграційних громад. А таке вростання проявляється в тенденції до занедбування праці над придбанням фондів на бойову акцію. Праця відділів не сміє зводитися до праці над самоіснуванням.

Для приміру наводимо такий зразок: оден із відділів надіслав недавно до нас цілорічний звіт за 1933 р. З цього звіту виходить, що відділ на протязі року вислав незвичайно малу суму на бойову акцію, заледви кілька десятків доларів. Власні видатки самого відділу **перевищали** о кілька доларів суму вислану для бойової акції. Націоналістичних видань продано лише на половину суми відділових видатків. Разом — сума висланих грошей до краю і розпродажі націоналістичних видань перевищає заледве о 40% суму, яку відділ зужив на самовдержання (включно з річною вкладкою до Центр. Управи).

Такий смутний образець — з одної сторони говорить про невластивий напрямок, в якому мабуть скерована є вся енергія даного відділу, а з другого боку про неробство членів.

Таких обставин дальше годі толерувати.

* * *

Поїздка делегата О. Грибівського по Америці розпочалася на 10-го квітня цр. Плян поїздки подаємо тут на іншому місці.

* * *

Зїзд (4-тий) О.Д.В.У. відбудеться в Нью Йорку, в суботу і неділю, дня 23-го і 24-го червня б. р. в Укр. Нар. Домі, під адресою: 217-219 EAST 6th ST., NEW YORK CITY.

* * *

В останніх часах прибули до організації слідуєчі два нові відділи О.Д.В.У.

ч. 48, Ньюборг, Н. Й. (заснований ще минушого року).

ч. 49, Картерет, Н. Дж. (заснований делегатом Грибівським на відчиті дня 13-го квітня ц. р.).

* * *

ЖЕРТВИ ПЕРЕСЛАНІ НА БОЄВУ АКЦІЮ ЧЕРЕЗ ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ ОДВУ.

Відділ ОДВУ	ч. 13 Cohoes, N. Y., чл. вкл. -----	\$ 2.50
" "	ч. 21 Watervliet, N. Y. -----	11.50
" "	ч. 40 Taunton, Mass. -----	26.00
" "	ч. 47 Middletown, N. Y. -----	4.00
" "	ч. 44 Central Falls, R. I., чл. вкл. ---	6.60
" "	ч. 33 Wheeling, W. Va. -----	5.25
" "	ч. 43 Brooklyn, N. Y. -----	2.75
" "	ч. 18 Passaic, N. J., чл. вкл. -----	38.00
" "	ч. 32 St. Paul, Minn. -----	27.75
" "	ч. 35 Wilmington, Del. -----	3.00
" "	ч. 23 Allentown, Pa., чл. вкл. -----	7.00
" "	ч. 38 East Hempstead, L. I., коляда	15.00
" "	ч. 8 Cleveland, Ohio -----	8.25
" "	ч. 42 Elmira, N. Y. -----	10.00
" "	ч. 7 Nanticoke, Pa. -----	35.00
" "	ч. 36 Ambridge, Pa. -----	9.95
" "	ч. 19 New Haven, Conn. -----	10.90

Громада в Carteret, N. J., збірка на відчиті дел. О. Грибівського ----- 15.58

Комітет представлення Білас і Данилишин, Нью Йорк, Н. Й. ----- 138.17

Окружна Управа ОДВУ в Нью Йорку на прийняттю дел. О. Грибівського ----- 300.00

Гром. В. Дзера, Нью Йорк, Н. Й. ----- 1.10

\$678.30

Відділ ОДВУ ч. 24, Detroit, Mich., для матерей Білас і Данилишина ----- 5.00

683.30

Пересилки для краю 4-го відділу ОДВУ в Гемтремк, Міч., в останніх часах представляються як слідує:

На боеву акцію \$189.62; для інвалідів \$25; на Рідну Школу \$25; для місцевої Української Школи \$10. — Разом \$249.62.

На суму цю зложилися: чистий прихід зі Свята Героїв 24-го грудня 1933 в сумі \$25 і цьогорічна коляда, в сумі \$224.62. — Колядувати ходили старші члени та молодь з відділу М.У.Н.

Центральна Управа. О.Д.В.У.

* * *

ЖЕРТВИ НА „ВІСТНИК ОДВУ” зложили слідує: **Іван Шведа**, Вілмінгтон, Дел. — \$1; **Андрій Кондрат**, Вест Ворвік, Р. Айл. — 50 ц. — Жертводавцям щира подяка.

* * *

УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ (СЕКЦІЯ ОДВУ) В ДЖЕРЗИ СІТІ, Н. ДЖ. НА КУПНО „ПРЕСИ ОДВУ”

Дня 1-го квітня 1934. відбувся відчит містоголови Ц. У. ОДВУ, М. Новака, на тему: Засоби боротьби Укр. Націоналістів в Америці, і на тім відчиті присутні членкині ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА зложили жертви на купно преси ОДВУ. Жертви зложили: пані А. Трусевич, М. Дячик, Я. Волошин по \$5. К. Ничесна, К. Коблан по \$2. А. Кулич, П. Жуковська і Василь Томчук по \$1. Разом \$22.00. Всім Вельмишановним Жертводавцям щира подяка!

Адміністрація „Вістника ОДВУ”.

ВІСТИ З ВІДДІЛІВ О.Д.В.У.

ШКОЛА В САЛІ „СИНІВ УКРАЇНИ”.

Дня 23-го лютого цр. почалася школа в салі відділу ОДВУ ч. 28, СИНІВ УКРАЇНИ в Шікаго, Ілл., при 2410 Шікаго Евня. Вчиться слідує предментів: а) початкова англійська мова, б) вищі степені англійської мови, в) рахунки, г) математика вищого степеня (альгебра і геометрія вис. шкіл), г) американська історія. Всі ці предмети викладає п. Д. Чорний, В. А., п'ять вечерів на тиждень.

Д-р Г. Г. Скегар викладає два рази на тиждень: українську мову, історію і граматіку.

Оден з учителів, п. Чорний, одержує державну платню за науку, д-р Скегар вчить без жадного винагородження.

* * *

КОЛЯДА 39-го ВІДДІЛУ В БАБИЛОН, Л. АЙ.

На припоручення Центр. Управи 39-тий відділ ОДВУ вислав в часі Різдвяних Свят своїх колядників, які заколядували на бойову акцію \$38,69, з яких по відчисленні видатків вислано через Центр. Управу ОДВУ на боевий фонд суму \$37.

Коляду зложили: М. Цимбалістий \$2, Т. Крисоватий \$1.50, А. Туранський \$1.50. — По

\$1 зложили: С. Ратушний, М. Мішковський, А. Завируха, Г. Пікула, Х. Велш, Ф. Жиховський, І. Петровський, І. Осарчук, Я. Каштан, С. Бемко, См. Бемко, Й. Барилський, І. Литвин, А. Бухонок, Л. Цимбалістий, М. Туранський, І. Трач, М. Бісовецький, М. Качановський, О. Кіпібіда, А. Скоробогата, М. Ратушна. — По 50 ц. зложили: Г. Леский, М. Горичун, К. Сосніцька, А. Гутнік, А. Холевка, Й. Гайт. М. Поліщук 19 ц. — Разом \$38.69.

Всім жертводавцям Управа 39-го відділу ОДВУ складає щирю подяку.

Йоанна Петровська,

секретарка відділу ОДВУ ч. 39.

* * *

ЗВІТ З ВЕЧЕРІ „С. У.” В ШІКАГО.

Дня 11-го березня 1934 відбулася вечера з вигравкою білетів на прапори „С. У.” від О.Д.В.У. ч. 28 в Шікаго. Гостей було 82 душ. Підчас вечері промовляли пп.: д-р І. Смуk, п. Хомич, п. Куропась, п. Василівський. Д-р Г. Г. Скегар був товст майстер. По вечері відбулася вигравка. Щасливий номер 83, який мав д-р Смуk, виграв золоту десятку. Д-р Смуk зараз подарував сю виграну десятку до каси „С. У.” По тім гості ще довше забавлялися.

Д-р Г. Г. Скегар, секр. „С. У.”

* * *

ЛЕТУНСЬКА ШКОЛА В НЬЮ ЙОРКУ.

Випроваджуючи точки своїх далекосяглих намічень, ОДВУ веде тепер працю над посиленням серед української молоді ентузіазму до летунства. На днях зорганізовано заходом Центр. Управи ОДВУ летунську школу в Нью Йорку, получену з „ЮКРЕНІЄН ГЛАЙДЕР КЛОБ” („глайдер” — безмашиной літак).

Кожний, хто вписується до школи, рівночасно стає членом цього клубу, який буде постійною організацією і існуватиме під протекторатом ОДВУ, одначе на підставі власного регуляміну.

Летунський курс обіймає все, що входить в обсяг летунського навчання, а також лети на „глайдерс” та на машинових літаках.

З огляду на це, що Школа має на меті виховування українських летунів, та що до неї треба ще буде мабуть доложити гроша з каси організації, не можна говорити про заробкові цілі Школи. Виключна ціль цієї Школи буде якнайраще теоретичне і практичне навчання учнів.

Як учителів Школи, вдалося Центр. Управі ОДВУ заангажувати чотири найкращі сили, які лише можна було до цієї справи підняти та приєднати. Є ними: інж. Р. Комарницький, Українець, який є головним інженером в одній із великих аероплянних фабрик в околиці Нью Йорку, та його асистент, інж. В. Семенина, знаний нашому громадянству з його діяльності між Українцями. Крім них двох Амери-

канців, а це: капт. Ф. А. Пиппиг і Мр. В. Г. Гіллген.

„ЮКРЕІНІЕН ГЛАЙДЕР КЛОБ” буде одним із численних таких клубів других національностей в цьому краю, та, як такий, матиме нагоду брати участь в їхніх контестах, які кожного року в різних місцевостях Америки відбуваються.

Клуб цей буде ідеальним місцем, де наші тут роджені молодці будуть розвивати свої авіятичні здібності, а рівночасно де праця представлятиме для них велике заінтересовання та в цей спосіб вдержуватиме їх в українській організації.

3 Європи.

УКРАЇНЬСКА ЕМІГРАЦІЯ У ФРАНЦІЇ.

В днях 31. березня — 2. квітня ц. р. відбувся в Парижі другий звичайний зїзд Українського Народного Союзу у Франції. За минулий рік Союз провів велику працю тут у Франції, а кількість його організацій збільшилася до 27. Наслідком оцього буйного росту українського організованого життя праці зїзду пройшли при надзвичайному піднесенні духа делегатів та гостей. Праці зїзду проводилися в комісіях — організаційній, культурно-освітній, економічній та зовнішнього звязку. Цілий ряд постанов, як заложення при всіх організаціях бібліотек, поширення преси національної і т. д., скріплення організаційної сітки Со-

юзу на цілому терені Франції, були кінцевим вислідом праць зїзду.

Зїздом проводив надзвичайно вміло п. інж. Заворицький. У вечорі першого дня зїзду влаштовано концерт Т. Шевченка, що рівнож пройшов з повним успіхом. Другого вечора Українська Громада у Франції (27, буль. Ля Тур-Мобур) влаштувала доклад п. Гончеренка на тему: „культ героїв”, на якому були присутні делегати зїзду. Так само було улаштовано на час зїзду виставку укр. преси та книжки.

Управу Союзу переобрано майже в незмінному складі, а також і Ревізійну Комісію.

* * *

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕНЬ В ЛІБЕРЦІ, ЧЕХ.

Українська Громада в Ч. С. Р., Філія в Ліберці, улаштовує дня 20-го травня цр. „Український Національний День”, получений з посвяченням національного прапору.

Управа Філії поробила обширні приготування до цієї величавої маніфестації та розіслала запрошення до участі в ній до всіх тих, котрі лише мають можливість на це свято прибути. Учасники Свята гідно перед чужинцями задокументують, що Українська Нація не є горсткою, яка уроїла собі Україну, але є многомільоновою компактною нацією, яка стремить до волі та самостійного життя на своїй власній землі та у своїй державі.

Створено окремий комітет, який має за завдання подбати за приміщення великого числа сподіваних гостей.

YOUNG UKRAINIAN NATIONALIST

NOW IS THE TIME.

A hearty welcome goes forth to Mr. Omelan Hrybiwskyj who arrived on our shores last month. We trust the members of YUN will grasp the opportunity of making personal acquaintance with the man who laid the foundations for ODWU three years ago. He comes to us from the Organization of Ukrainian Nationalists to give a first-hand account of the situation in Ukraine and the work performed there by Ukrainian Nationalists.

Mr. Hrybiwskyj will give a series of lectures in cities where Branches of ODWU exist. Now is the time to make preparations for his visit to your Branch, mobilize your membership and present a good showing. Where a Branch of YUN has not yet been formed, take the necessary steps for organizing one. The Executive Committee will give the necessary assistance, but it is up to Ukrainian Youth to profit from the inspiration which Mr. Hrybiwskyj brings with him.

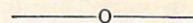
SAVE OUR NATION!

We, the yonger generation,
Are trying to save
The name and nation,
Which to us our forefathers gave.

The name they want us to always respect;
The nation they want us always to keep;
Let's try to do just what they expect,
With only toil, and no time to weep.

Let's encourage their fight for freedom;
You can do it best when —
You have already become
A member of the Y. U. N.

By MARY WOYTYSHYN,
Hamtramck, Mich.

A LETTER FROM NEW HAVEN, CONN.

On Sunday, January 13th, the Ukrainian youth of "Banduryst", with the youth of "ODWU" in New Haven, Conn., collected \$43,00 by singing "Sched-

rivky”, from house to house, covering the Ukrainian communities in New Haven and its suburbs.

Of the sum collected \$30.00 was sent to UWO, \$10.00 for the Ukrainian Invalids, and \$3.00 to Obvednanye for administration expenses.

The group of singers included the following: Thecla Holubovich, Mary Burbela, Léna Rosch, Mary Matwichuk, Stella Pivarchuk, Olga Hershonik, Anna Kootz, Mary Charkowski, Mary Wirhun, Olga Nebor, Peter Rosch, John Lipcan, Michael Vynnychuk, Joseph Waselik, Michael Kootz, Paul Gavron, Frank Rawlik, Martin Pysmenny, and Adolph Maruschak.

To all contributors and the above named participants, a sincere vote of thanks.

Branch No. 19, ODWU,
OLGA NEBOR, Sec.

HAMTRAMCK, MICH.

On March 25, 1934, the Young Ukrainian Nationalist of Hamtramck, Michigan, enacted the playlet, “Charle’s Aunt”, based on the American story which was produced on the American stage and translated into Ukrainian.

Mr. Krywyj, a prominent Ukrainian man, skillfully directed this playlet.

The cast was exceptionally well chosen. It was as follows: William Halunka, John Hazen, Marion Setler, Cecilia Sawka, Emil Zablocky, Patricia Senko, Paul Woytyshyn, John Andrushko, Walter Danilizen, Helen Popovitch.

For these young Ukrainian it was a first experience behind the footlights, but all of the cast gave a superb performance.

Heartiest of congratulations and compliments were given to these young future stars of the Ukrainian stage.

HELEN & VERA YAREMCHUK,
Members of Y. U. N.

TO THE EDITOR, “VISTNYK OF O.D.W.U.”

Dear Sir:

Wishing to contribute something of interest to the English section of “Vistnyk”, I take this opportunity to write an account of the movements of the “Young Ukrainian Nationalists” of Hamtramck, Michigan from the day it was organized to the present time.

On September 9, 1933, at 8 o’clock in the evening, a group of young Ukrainians, fourteen to be exact, met at the Ukrainian Home in Hamtramck, Michigan to form a junior organization of O. D. W. U., Branch No. 4. Three men from the older Branch were present at the gathering to welcome them and explain the purpose of the club. One of the men, Mr. John Kurchak, secretary of the senior organization, donated five dollars (\$5.00) as a gift to begin our undertakings.

Temporary officers were elected to serve out the rest of the year as follows: President—Walter Danylizyn; Vice-President—Victor Kitkul; Secretary—Anne Zablocky; Treasurer—Paul Woytyshyn.

At the next meeting nine new candidates expressed their willingness to become members by joining the club. The time and date of future meetings were settled. The secretary of the older organization, Mr. Kurchak, read a letter from the Central Committee of New York welcoming us to O. D. W. U. The letter also stated that hereafter we shall be known as the “Young Ukrainian Nationalists”.

Prior to and during this time the parent Branch was formulating plans for a large banquet to be given on October 1, 1933. The younger group was asked to offer their services as waiters. The affair was attended by so many people that it was necessary to seat one group of guests at the tables while the others listened to the musicians playing in the hall upstairs. Then the latter group was seated at the tables after the first diners withdrew. The banquet turned out to be a great success, and the senior club appreciated our help by promising to help us in our undertakings.

Later, the Y. U. N. held a membership drive in the form of a party. Each member was allowed to bring a friend. At the gathering everyone enjoyed themselves by playing bunco, games, having refreshments served, and dancing. At the next meeting, the attendance was much larger with the members secured through the membership drive.

Officers for the next year were elected as follows: President—Walter Danylizyn; Vice-President—Victor Kitkul; Secretary—Anne Zablocky; Financial Secretary—Nellie Patra; Treasurer—Paul Woytyshyn; and Board of Directors—John Andrushko, John Hazen, Emil Zablocky.

Diverging from the meeting to the athletic side, the boys organized a basketball team and obtained suits through the backing of the city business men. The boys practiced so diligently under the competent tutorship of Coach Steven G. Danylizyn, that they were able to announce with pride to Mr. Theodore Swystun upon his arrival here, “Mr. Swystun, we have won our first game for Y. U. N.”

The day after his arrival, December 24, 1933, a special Memorial Service in honor of the Ukrainian heroes, Bilas, Danilishyn, Holovinsky and others, was held in church. A procession, headed by eight boys and girls holding the Flag that waved over Ukraine during its very short freedom, in 1928, marched to the church. After the service, the people returned to the hall where Mr. Swystun gave his oration. The evening ended with Mr. Swystun leading the audience in singing the national hymn “Ne Pora” and “Ukraine is not Dead Yet.”

Our attention was then turned upon organizing ourselves for carolling. The younger folks were divided into two groups. Each was assigned to certain sections of the city. The parent organization also had their districts to carrol. After the returns were in, a report was given out that the Y. U. N. carolled one hundred and five dollars (\$105.00). The money was distributed among various Ukrainian causes.

A few weeks later, i. e., January 25, 1934, our club received a letter from U. S. H., Branch No. 12, of Windsor, Canada inviting us to attend their banquet. Representatives of the club were sent to Canada; and upon their return reported that they

enjoyed themselves immensely and appreciated their Canadian brother's hospitality very much.

With the beginning of February, 1934, our thoughts were set upon producing a play to be given the next month. A comedy was selected to be dramatized March 25, 1934, at the Ukrainian Home in Hamtramck, Michigan. The play was presented before a crowd much larger than we expected it to be. The audience enjoyed the comedy very much, and no one was more happier because of it than the actors who participated in the play.

Thus relating the activities of the Young Ukrainian Nationalists to date, I remain,

Respectfully yours,

JOHN FEDISHIN.

CLEVELAND YOUTH FORMS BRANCH OF Y. U. N.

On March 18, 1934, the Ukrainian Youth of Cleveland assembled in the Ukrainian National Home and with the help of the executive committee of ODWU Branch No. 8 were organized to form a branch of Young Ukrainian Nationalists (YUN).

After the Constitution had been read and analyzed by the executive committee an election was held. Those elected were John Kohut and Ann Trusz, president and secretary respectively.

The second meeting of YUN was held on March 25. Plans for the future were discussed. So far the club has 51 members but hope to have twice as many by the next meeting. Meetings are to be held twice a month.

YUN is under the auspices of ODWU, and the purpose of this organization is to conduct and intensify Ukrainian propaganda among other nations, to propagate among Ukrainians the idea of armed combat for the sovereign independence of Ukraine, and to spread and strengthen the idea that through armed conflict alone may the independent Ukrainian State become a realization. In order to do this YUN is establishing cultural, athletic and social activities.

So come on Ukrainian Youth of Cleveland and surroundings! Join and carry out the work that our parents have begun! Let us show them that we are capable of undertaking great tasks and becoming successful.

And to Ukrainian Youth of other cities who have as yet not organized, we urge you to do so, for isn't it organization and cooperation that is going to keep our Ukrainian Youth of America together?

The members of the Ukrainian Nationalists of Cleveland wish to express their appreciation to the ODWU of Cleveland for their cooperation in helping us organize.

ANN TRUSZ, Secretary.

ANOTHER RESERVE OFFICER.

The 79th Division Bulletin reports the promotion of John Chmelyk, Philadelphia, Pa., to the rank of Second Lieutenant, Infantry-Reserve, U. S. Army. Lieutenant Chmelyk is a graduate of N. E. High School and University of Pennsylvania Evening School. He was commissioned in the Officers Reserve Corps upon completion of CMTC courses, where he attained the highest non-commissioned rank of Master Sergeant of the regiment. This distinction, together with his qualification as sharp shooter in rifle and machine gun, makes an enviable record for any young man to strive for. We are proud of a Ukrainian boy of this calibre.

“IN THE NAME OF CHARITY AND GRATITUDE.”

Chief Usher at the White House, Irwin H. Hoover, ought to know his Presidents. His notes are now being published in the Saturday Evening Post, and the account he gives of our “Demigods” makes an intriguing reading.

He does not confine his attentions to the various occupants of the White House. The incidents occurring in the Executive Mansion would naturally involve greater and lesser personages who at one time or another called on the President. Among them, the Polish pianist, Ignatz Paderewski, gets his share of publicity.

Although a lavish display of wealth is considered to be vulgar, we learn from Irwin Hoover's notes that Ignatz Paderewski made a \$100 tip to the servants of the White House on the occasion of his visit to former President. No doubt this splurge should have won the sympathies of the White House domestics to the cause of Poland, were it not for another visitors, an Ethiopian prince, who trumped this tip with another \$100 bill.

At least we know that Irwin Hoover was not swept off his feet by this generosity of Ignatz. His criticism of the Polish pianist follows:

“He comes for the published purpose of acknowledging America's kindness to Poland during and after the war, and gives two concerts for the benefit of the unemployed. He is a guest at the White House, and these concerts are sponsored by the President and Mrs. Hoover. But now a concert tour of some fifty cities, not for the unemployed, and benefiting from this advertising. Figure \$2,000 or \$3,000 a concert, and in a couple of months Mr. Paderewski goes home with another quarter of a million of American dollars, all originally in the name of charity and gratitude.”

TO OUR CONTRIBUTORS.

A number of poems have been received from our readers. Due to lack of space and difficulty in making corrections we are unable to publish these unless they are of exceptional merit. Without any intentional offence, we are compelled to encourage our young readers in the use of prose as the most practical method of expressing thoughts and ideas.

ДО НАШИХ ПОЕТІВ.

Отсею дорогою бажаємо повідомити всіх тих, що часто надсилають до нас свої поезії до поблікування, що ми з засади поезій не приймаємо. Розуміємо, що поезія, це річ не проста і треба знавців-літератів, або самих таки поетів, якіб могли поетичні частини журналу редагувати, а в нас таких не має.

Тому ми дуже рідко друкуємо поезії, а на будуче будемо друкувати лише такі, які вже перейшли літературну критику.

Редакція.

П Л Я Н

поїздки по Америці делегата О.У.Н.,
О. Грибівського, в 1934 р.

1. — КВІТЕНЬ.

Вівторок, 10-го, Бабилон, Л. Ай.
Середа, 11-го, Гемпстед, Л. Ай.
Четвер, 12-го, Рівергед, Л. Ай.
Пятниця, 13-го, Картерет, Н. Дж.
Субота, 14-го, Нью Йорк місто (приняття).
Неділя, 15-го, Ньюарк, Н. Дж.
Неділя, 22-го, Джерзи Ситі, Н. Дж.
Четвер, 26-го, Асторія, Л. Ай.
Пятниця, 27-го, Бруклін, Н. Й.
Субота, 28-го, Йонкерс, Н. Й.
Неділя, 29-го, Елизабет, Н. Дж.

2. — ТРАВЕНЬ 1—18:

Питсбург, Па.
Ембридж, Па.
Арнольд, Па.
Карнегі, Па.
МекКіз Ракс, Па.
Вілінг, В. Ва.

3. — ТРАВЕНЬ 19—31:

Балтимор, Мд.
Вілмінгтон, Дел.
Честер, Па.
Кемден, Н. Дж.
Трентон, Н. Дж.
Філадельфія, Па.
Редінг, Па.
Алентави, Па.

4. — ЧЕРВЕНЬ 1—15:

Бетлегем, Па.
Істон, Па.
Маганой Ситі, Па.
МекАду, Па.
Гейзелтон, Па.
Нантікок, Па.
Скрентон, Па.
Вілкс-Берри, Па.

5. — ЧЕРВЕНЬ 16—30:

Бінггемтон, Н. Й.
Джансон Ситі, Н. Й.
Елмайра, Н. Й.
Порт Джервис, Н. Й.
Ньюборг, Н. Й.
Нью Йорк місто
(ЗІЗД ОДВУ).

6. — ЛИПЕНЬ 1—15:

Клівленд, Огайо
Дітройт, Міш.
Гемтремк, Міш.
Віндзор, Онт.

7. — ЛИПЕНЬ 16—31:

Шікаго, Ілл.
Ст. Луїс, Мо.

8. — СЕРПЕНЬ 1—15:

Джоліет, Ілл.
Гері, Інд.
Іст Шікаго, Ілл.
Ст. Пол-Міннеаполіс, Мінн.

Громади подані в послідовному порядку.

9. — СЕРПЕНЬ 16—31:

Мілвокі, Віс.
Москігон, Міш.
Гренд Репидс, Міш.
Ленсінг, Міш.

10. — ВЕРЕСЕНЬ 1—15:

Дітройт, Міш.
Клівленд, Огайо
Кентон, Огайо.
Йонгставн, Огайо
Акрон, Огайо
Бофало, Н. Й.
Наягара Фоллс, Н. Й.

11. — ВЕРЕСЕНЬ 16—30:

Рочестер, Н. Й.
Оборн, Н. Й.
Сиракуз, Н. Й.
Ром, Н. Й.
Ютика, Н. Й.
Геркімер, Н. Й.
Литл Фоллс, Н. Й.
Когус, Н. Й.

12. — ЖОВТЕНЬ 1—15:

Амстердам, Н. Й.
Трой, Н. Й.
Питсфілд, Масс.
Голіок, Масс.
Спрінгфілд, Масс.
Бостон, Масс.

13. — ЖОВТЕНЬ 16—31:

Тавнтон, Масс.
Фол Рівер, Масс.
Провіденс, Р. Ай.
Сентрал Фоллс, Р. Ай.
Вунсакет, Р. Ай.
Гартфорд, Конн.
Манчестер, Н. Г.

14. — ЛИСТОПАД 1—15.

Бристол, Конн.
Нью Бритен, Конн.
Ансонія, Конн.
Дерби, Конн.
Нью Гейвен, Конн.
Бриджпорт, Конн.
Савтпорт, Конн.
Стемфорд, Конн.

Д-р Г. Г. Скегар, Шікаго, Ілл.

СВІТОВА ВИСТАВА В ШІКАГО

(Продовження).

Дальше при головному шляху є Африканське Село, "Darkest Africa". Довкола цілої площі забудовані будки з бамбусової тростини, понакривані пальмовим листям, а по середині порожній майдан всюди випіскуний. Зі сходу сидять 3 старі дикуни та вічно бубнять. На самій середині загорожі горять довгі цілі дерева, з яких 10 дикунів перебігають цим вогнем, а при цьому верещуть як навіжені. З боку стоїть велика скриня повна потовченого шкла і деколи прибігає сюди один-два африканці та потанцювавши по шклі босими ногами, знова біжуть до вогню. Що? правда шкло не є гостре, бо я взяв один кавальчик на пам'ятку. По середині стоїть високий мущина та їсть вогонь (на патичок навито вати та вмочено в якусь

запальну теч, а відтак запалено). Через довгу практику цей африканець має великий надплив слини, якою він зручно облинює рот і через це не спікає ані піднебіння ні язика. По виставі, яка не варта 5 центів, а не то 25, ходить один дикун і продає пахуче насіння по 10 цт. за одно зерно. При кінці білий чоловік представляє публіці князя цієї групи "Карамажос" із краю Уганда. Виходить князь Карамаджос і кланяється публіці, а білий чоловік говорить, що князь є високо образована людина, хоч воліє ходити на пів наго. Це мене зацікавило і я постановив самий поговорити із князем. В розмові по англійськи я здивувався, що князь говорить оксфордським акцентом. Із дальшої розмови я довідався, що він кінчив університет

в Лондоні та говорить 4 мовами. На питання як він дістався на цей аристократичний університет, князь відповів, що він космополіт, бо уродився на пароході на морю, а в його жилах 50 процент білої крові англійського роду. Князь образувався в Європі, але жити повернувся до своїх людей. На виставу приїхав зі своїми підданими, щоби світ знав і про його країну, де панує, а окрім цього хотів звидіти Шікаго, про котре так багато чув. Мое вражіння було, що аристократичний університет ані раз не поміг африканцеві. Рівночасно пригадав собі, як десь я читав про одного англійського лорда, котрий через нещасливий збіг обставин загубив всьо своє майно та приїхав із жінкою до Америки. Жив він в одній бідній ділянці міста Ст. Луїс в дуже обшарпаному домикові, однак аж до самої смерти задержав гордий тон англійського лорда, бо кожного дня, коли сідав до вечері, яку його жінка приносила із запомогового товариства, лорд і лейді одягалися в свої колись дорогі, а тепер дуже подерті, шати. Він з великою помпою вів свою лейді до стола, кланявся їй та садовив її на поломане крісло, відтак самий гордо сідав із другого кінця стола, збитого із дощок, отворяв пушку „порк енд бінс” (консервована фасолля) і так вечеряли.

Цікава є тут збірка вужів з північної та полудневої Америки. Найбільша гадина-вуж 30 стіп довга, а важить 496 фунтів, з породи питгон (anacorda). Є друга гадина „боа костріктор”, але вже багато менша і ще чотири інших такої величини. Всі вони освоєні, а менша боа навіть вилазить на більшу та кладе свою голову коло її голови. Є тут також чоловік, індіанець з роду, який має природну відпорність (immunity) на укушення гадинами, і від цього всі гадинами втікають. На лівій руці мав він знак, де тарахкавець, що ще не знав його, покусав йому руку, але отруя не поділлала шкідливо на індіанця.

Та здається найцікавіша збірка з цілого світу різних вибриків природи є знана як „Ripley's Odditorium”. Містер Ріплей є знаний з того, що збирає по цілому світі різні надзвичайні річі, а відтак пише про них в газеті під заголовком: „Believe it or not” (вір або не вір), та подає до цього ілюстрації. До тепер зібрав він вже тисячі таких куріозів та видав їх книжкою. В цьому „Оддіторіум” має він дива над дивами: є тут чоловік зі шкірою слоня, є двох із наростом надпотрібної шкіри, яка звисає з плечей аж до ніг та творить неначе торбу. Має також нігра, який після своєї волі викине ціле око з очної ями, а відтак назад втягне його до середини на своє місце. Дальше є тут чоловік без рук, який ногами голиться, або пише лист. Є також жива дитина з трьома руками і чотирьома ногами (нігер), є гіндус, що має вуса на 8 стіп довгі, та африканець, що лиже гаряче залізо язиком, або на червоно розпеченою шиною натирає собі підшви босих ніг. Окрім цього є тут всякі рисунки річей, які не мож було принести на виставу.

Американські індіанці побудували дві вели-

кі загороди: племя Seminole зосібна, а племена Hopi, Jemes, Navajo, Sioux, Winnebago разом. В обох селах відбуваються індіанські танці до такту бубна та їхні питомі церемонії. Індіанські танці, сватання та забави бачив я на їхній резерві в Саскачевані в Канаді 1922 року. Чотири роки пізніше бачив таке саме на індіанському святі в стейті Оклагомі. Всі танці та бубнення дуже монотонні, а від переразливого вереску треба замикати уха. Коли вийдеш із цієї загороди, то аж лекше віддихаєш.

До визначніших ресторанів належить „Vienna Gardens”. Власником цього ресторану є гер Віктор Дайзенгофер, який приїхав з Відня, щоби обняти провід над цим великим підприємством. Цілий ресторан уладжений як писанка. Орхестра складається із тирольців, які чудесно грають віденські вальси. Прямо розкіш. На сцені виступають дівчата зі співом і танками. Це вже не так добре. В горячі дні тут повно німців.

Є також простірні чотири будинки зі скла і порцеляни. Це є, так сказатиб, перші моделі, як колись в будуччині будуть виглядати всі хати та апартаменти. До одного навіть приспособлено заїзд авта в дуже оригінальний спосіб: авто заїздить зовсім під хату при першому поверхові, а відтак бічними дверми входить до середини. Стіни зроблені із порцелянових плиток жовто-червоного кольору. Вікна високі, широкі і багато їх є. Ще за 25 літ шкода буде вмірати.

На високому горбі стоїть великанська, але гарна будівля „General Motors”. Різномодні світла заманюють вас сюди. Входите до виставових сальонів та не можете налюбуватися ріжними моделями авт марки Cadillac, LaSalle, Pontiac, Chevrolet, Oldsmobile і Buick. Ціни від \$600 до \$6,000. Тут і там, поміж новими автами, стоїть старе авто із першого моделю, смішне, незграбне та зі слідами на собі тяжкої праці та зужитку. Що за поступ за 35 років! Не хочеться вірити. Із нещасливої тарадайки повстало авто, таке як Rolls-Royce, яким їздять всі короновані голови сьогодні. Та на цьому не кінець; вас запрошують до великої робітні подивитися, як роблять авта. Починаєте від числа першого з балькону та бачите, як прикручують механіки до готового автомобілевого фрейму по одній частині аж до коліс. Пізніше припасують верх, прикрутують, наляють газоліну і оливи і шофер вже їде. Ціла ця процедура є така чарівна, як у байці із 1001 ночі. Всеж, це не є жадне порівняння до того, що я бачив у фабриці Форда. Америка завоювала цілий світ своєю технікою.

В інших двох, але відокремлених будинках Chrysler і Nash мають вистави своїх авт. Nash спеціально має приряд, неначе велике коло, на якому є вложені всі моделі його авт, а це коло вічно обертається, і кожне авто їде до гори, то в долину. Глядач за якийсь час перегляне всі авта та їхні ціни.

Ще доною величавою будівлею представляється „Transportation Building”. Все, що лише входить в обсяг транспортації, як літаки, автобуси, поїзди і мініятури пароходів, тут подиблете. Всі ці машини є доказом, що простори в

Америці зникнули, коли ми можемо з Шікаго заїхати до Нью Йорку за менше як 5 годин, за 48 доларів, або до Лос Анджелес за 16 годин за 115 доларів. А що вже говорити про часи, коли треба було їхати кіньми з Нью Йорку до Шікаго цілі місяці. Будинок Траспортації містить в собі сумну історію розвитку транспортних середників, а рівночасно веселу будучність їхнього дальшого удосконалення. Окрім цього є тут величава мапа Канади, на якій є назначені всі важніші місця. Із цього треба догадуватися, що Канада є цим заступлена на виставі. На другому поверсі в цьому будинку є вистави таких країв як Палестина, Люксембург, Филипінські Острови, Данія, Ірландія і Бразилія.

Палестина має бідненьку колекцію ручних виробів з дерева, з кораликів та шовку. Люксембург має кольорові знімки із гір. Острови Филипіні рівнож мають прегарні кольорові знімки, велику колекцію столового начиння зі срібла та льняні столові обруси. Ірландія заняла досить вузке, але довге місце по під стіну від води, де в найбільшому порядку поставила свої вовняні вироби, образи своїх великих мужів та державні мапи. Аж мило і любо подивитися. Бразилія має найбільшу тут виставу своїх продуктів як: тютюн, какао, конопляні повисма, з яких виробляють сильні шнури і мотузя. Є рівнож шкіряні і бавовняні вироби, а вже найбільше чудесних знімків з плянтацій кави. На стіні є подана статистика, як краї на світі продукують каву, а на Бразилію припадає $\frac{3}{4}$ зі всієї продукції. Щоби доказати, що бразилійська кава найліпша, на середині павільйону стоять 3 великі самовари, а спеціальні кухарі приготворюють каву та подають всякому, хто прийде сюди, щоби пив, скільки хоче.

Ще один дуже важний історичний будинок це “Wings of Century”. Вступ сюди коштує 40 цт., а для історика ця вистава варта \$40. Сідаєте і перед вами відіграється історичне повстання першого пароходу, першої залізниці, першого ровера (біцикля), першого авта та першого літака. А все це відбувається на тлі американської історії: бачите, як квейкери приїхали з Англії, як почали обробляти землю, а пізніше вести війну із індіанцями. Бачите, як квейкери будують села із загородами та напад індіан в двох масакрах. Пізніше приборкано індіан, побудовано скільки більших містечок, заведено торгівлю із Европою, а при кінці сформовано американську державу із 13 стейтів. Не обійшлося без цього, щоби не вести зтяжну війну із матірним краєм, Англією. Вигравши війну, закріплено свою державу і тоді почато будувати залізницю через цілий континент. Це що до тепер я оповів, було представлено артистами на великій сцені (під голим небом, над самим берегом озера Мічиган). По середині сцени є вложена трека, на яку витяг-

нено першу американську залізницю з малою машиною компанії Baltimore & Ohio, пізніше New York Central та Pennsylvania. Показано, як від часу до часу удосконалювалася техніка та як побільшувалися машини, а при кінці показано величезну парову машину найновішого типу компанії Burlington. Це чи не найкраща вистава зі всего, що я бачив.

Стоїть чудовий будинок “Koehler of Koehler”, цілий побудований зі шкла. Полуднева часть, по боках, має тесані стовпи, які підпирають шклянну кришу, а середина пишається взористими вікнами. Стою неначе вкопаний в землю та дивлюся на красу цього будинку. Багато інших людей стоять коло мене також зачаровані. Входимо до середини. Північна стіна, яких 20 стіп через 150, має намальовані різні картини, як прегарні парки, доми, палати, а на терасах бавляться діти. Друга секція представляє великі сталеві заводи та автомобілеві фабрики. На підлозі є моделі електричних машин до освічування, які ця корпорація виробляє. По обох боках є люксусово уряджені кухні зі всіми приборами, як рівнож покої, туалети з гарними ваннами до купання, дорогими зеркалами та всіми потребами до багатого дому. Перед будинком на дворі є площа около $\frac{1}{2}$ акра велика, на якій засаджені благородні роди георгінії різних кольорів та різної величини. Ввесь цей огород поділений на грядки, а на кожній грядці є інший рід георгінії з написом котра держава колекцію вислала. Бачив я тут георгінії з Німеччини, Данії, Англії, Франції, Італії, Канади, а вже найбільше із самої Америки. Ціла ця збірка самих георгіній, пригадала мені іншу збірку орхидів, які я бачив на полудні в оранжеріях (greene house), де один із професорів показував мені певний рід орхидів “Lady Slipper”, що цвіте лише раз на 20 років, а одна цвітка коштує дві тисячі доларів.

Корпорація “Good-Year”, яка виробляє гуми для авт, літаків, а також діріжаблів (марки Цепелін), має над озером летниче поле, звідкіля що 10 хвилин відлітає літак із 6-тома пасажерами та за 3 долари облетить понад Шікаго і назад. Я самий не відбував цієї подорожі, але один студент оповідав мені, що панорама вистави із висоти 1,000 стіп виглядає чарівничо.

Мексиканський павільйон можна скорше назвати салею танців як павільйоном. Дійсно немає тут нічого, що нагадувало би павільйон, окрім кількох індіанських ручних робіт з вовни або шкіри. Є також мексиканські вироби із бронзу та міді, як рівнож вовняні шалі з крикливими зеленими та червоними пасками. Головною атракцією в павільйоні є мексиканські танці, які відбуваються на підвищенню, а довкола стоять столи, де гість може замовити собі обід чи вечерю за досить приступну ціну.
(Дальше буде).

ОКРУЖНА „УПРАВА О. Д. В. У.“

Нью Йорк, Н. Й.

СКЛАДАЄ ЩИРУ ПРИЛЮДНУ ПОДЯКУ ДОБРОДІЮ Н. ГЛАДУНОВИ
ЗА ЙОГО ЖЕРТВУ,

яку ВІН зложив (в м'ясних виробках) в сумі 50 дол. на ВЕЧЕРОК, який був устроєний в честь Делегата „ОУН”, О. Грибівського.

Це одинокий український бізнесмен по тім бізнесі в Нью Йорку, який причинився до того ВЕЧЕРКА, що подарував М'ЯСНИХ ВИРОБІВ на 500 гостей.

Члени „ОДВУ”! Наша подяка добр. Гладунови за ту ЖЕРТВУ буде тоді важна, коли ми з вдячності підемо до ЙОГО СКЛЕПУ за тими м'ясними виробами, які ВІН продає. Помагаймо тому, хто розуміє нашу ВЕЛИКУ ІДЕЮ для якої ми працюємо!

ОКРУЖНА „УПРАВА ОДВУ”.

Його адреса:

Н. ГЛАДУН

МАСАРНЯ і СКЛЕП ДЕЛІЛАТЕСЕН

166 Avenue “B” (Between 10th & 11 St., New York, N. Y.

Tel. ALgonquin 4-9755

„МОЛОДІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ” (від. 11 ОДВУ) В НЬЮ ЙОРКУ

складають

ЩИРУ ПОДЯКУ ДОБРОДІЄВИ СУРМАЧЕВИ ЗА ЙОГО ЖЕРТВУ, якою добр. Сурмач причинився для „Молодих Українських Націоналістів (МУН)”, що подарував дуже гарне радіо на розгравку. „Молоді Українські Націоналісти” вже виробили бльочки (тікети) на розгравку і радіють, що будуть могли причинитися тій справі для якої вони зорганізовані. Покупці бльочків (тікетів) на РАДІО будуть нетерпеливо чекати на розгравку, щоб за пару центів виграти радіо, яке коштує поважну суму долярів. Від Адміністрації „Вістника ОДВУ” бажаємо „Молодим Українським Націоналістам” доброго успіху, а добр. Сурмачеві робимо з вдячності несподіванку і поміщуємо Йому в презенті його оголошення, щоб не забули наші „М. У. Н.” спрямувати своїх батьків до добр. СУРМАЧА купити в него „РАДІО”, коли їм такого потрібно!

Surma Book & Music Co.,
103 Ave. A, New York N. Y.

Telephone: Dry Dock 4-3752

MME. ANNA MANGE

SANITARY BEAUTY PARLOR

PERMANENT WAVE

MANICURING	SCALP TREATMENT
FACIAL MASSAGE	SHAMPOOING
EYE BROWS TWEEZED	HAIR DYEING
HAIR BOBBING	HAIR BLEACHING
MARCEL WAVING	HAIR CURLING

66 EAST 7TH ST. NEW YORK CITY

Дівчата українські! Женщини! Багато з Вас стараються пристроїтися, щоб якось приличнійше вийти між люди. Чому не зайти до мене? Я Українка, я своя, я Вам дам ту саму обслугу, що другі. Свою працю сповнюю якнайкраще. Зайдіть та дайте мені заробити!

TEL: DRY DOCK 4-3752

RADIO

J. K. LOBUR

RADIO & ELECTRICAL SERVICE

c/o SURMA BOOK & MUSIC CO.

103 AVENUE A, NEW YORK CITY.

Коли хочете, щоби Ваше РАДІО грало і вдовольняло Вас, або хочете мати РАДІО в „авті”, або маєте яку небудь електричну машину до направи, то вдайтеся до нас, а ми Вам дамо чесну обслугу, якої Ви в „жида” безумовно не дістанете. Туби тестуємо даром.

Передплачуйте та Читайте

„ЖІНОЧІЙ СВІТ”

дуже гарний ілюстрований жіночий журнал.

Орган Союзу Українок в Америці під редакцією п-ни М. Ф. Бек.

Річна передплата в Америці \$2.00.

Поодиноке число 20 ц.

Адреса:

ZINOSHY SWIT,
1006 E. Carson St., Pittsburgh, Pa.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ВИДАННЯ :

РОЗБУДОВА НАЦІЇ

дво-місячник, орган ПРОВІДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ. — Річна передплата \$1.20, поодиноке число 20 ц. Замовлення приймає Центральна Управа ОДВУ.

* * *

НОВИЙ ШЛЯХ,

націоналістичний тижневик, орган УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ в КАНАДІ. Річна передплата \$2. — Адреса: NEW PATHWAY, 832-20th Street, Saskatoon, Sask. — Canada.

* * *

САМОСТІЙНА ДУМКА,

літературно-науковий і політично-суспільний місячний журнал. Виходить в Чернівцях, Румунія. Річна передплата \$2, — Замовлення приймає Центральна Управа ОДВУ.

* * *

САМОСТІЙНІСТЬ,

новий український тижневик націоналістичного напрямку. Виходить від 1-го січня цр. в Чернівцях, Румунія. Річна передплата \$1. Замовлення приймає Центральна Управа ОДВУ.

СУРМА,

місячник, орган Військового Штабу О.У.Н. — Річна передплата \$1, поодиноке число 10 ц.

І УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТ,

ідеологічно-політичний місячник, видаваний О.У.Н. — річна передплата \$1, поодиноке число 10 ц. Замовлення приймає Центральна Управа ОДВУ.

* * *

ВІСТНИК О.Д.В.У.,

місячник, орган ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АМЕРИЦІ. Річна передплата тепер \$1.50, поодиноке число 15 ц.

* * *

Замовляйте цікаву книжку:

„ХТО ВБИВ ПОЛКОВНИКА ОТМАР-ШТАЙНА?”,

яку написав полк. РОМАН СУШКО.

Читайте про провокації українських контр. розвідників в користь Польщі. Свіжий транспорт з краю. Ціна 25 ц.

НАША АДРЕСА:

EXECUTIVE COMMITTEE of O.D.W.U.:

P. O. Box 13, Sta. D, — New York, N. Y.

Український Базар

під числом:

**170 East 4th Street,
New York, N. Y.**

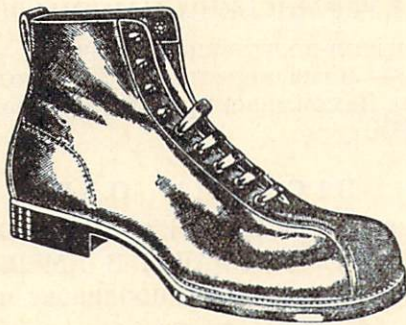
МАЄ великий склад книжок всякого рода: Історії, Повісті, Оповідання, Байки, Стінні Календарі, Переписні Картки, Співапники, Молитвенники, Церковні Книги, Образи Релігійні і Патріотичні, Календарі, Вишивані Сорочки, Обруси, Фартушки, Краватки; Хустки, Взори до вишивання, Канви і нитки Д.М.С. квіток і т. д. стемповані річи хрестиками і до гафтовання, як: Обруси, Ручники, Простирала, Фіранки, Скарфи і т. п. Шовк до гафтовання і на свідри, френзлі та трімінг до українських строїв. А ВЖЕ ЩО НАЙВАЖЛИВІШЕ, то є те, що в Укр. Базари можете дістати всякого рода КОРИННЯ, спроважене із Рідного Краю для лічення всякої хвороби.

КАТАЛЬОГ ВИСИЛАЄМО ДАРОМ.

М. ШЕГРИН

PARIS SHOE REPAIRING

69 — 1ST AVE. (BET. 4—5 ST.) N. Y. C.

Має ШЕВСЬКУ РОБІТНЮ. Робить нові ЧЕРЕВИКИ, всякого рода ЧОБОТИ, а також виконує дуже солідно направи черевиків, чи яку другу роботу, яка входить в ШЕВСЬКИЙ ОБСЯГ. Зайдіть, а будете напевно вдоволені із роботи, яку видасть Вам свій Українець, котрий варта того, щоб поперти його робітню!

М. БАРАН

ГРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН

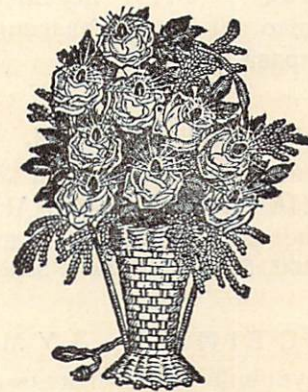
66 East 7th Street

NEW YORK, N. Y.

Має все свіжі споживчі продукти. Чемно обходить своїх гостей. Громадяни, які мешкають в тій секції, безумовно повинні загостити до него та дати йому торгувати! Пам'ятаймо, що кожний наш сотик, який віддаємо чужинцям, це страта нашого національного майна!

PHONE: DRY DOCK 4-8949

HOLLYWOOD FLORIST

УКРАЇНСЬКА КВІТАРНЯ

D. P A L K O, Prop.

112 AVENUE A, (COR. 7th STREET),

NEW YORK, N. Y.

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ПРИЯТЕЛІ НАШОГО ПІДПРИЄМСТВА!

Таке Українське Підприємство, як наше, опирається виключно на правдивім, соліднім викінченню чистої роботи. Більше, як 6,000 людей ми обслуговуємо. Не було ще одного випадку, щоб хтось жалівся на нас, що щось комусь пропало, або не було зроблене так, як було бажаним. Крім „ПРАЛЬНИ” ми відчинили РОБІТНЮ чищення УБРАНЬ, СУКОНОК, КАПЕЛЮХІВ та всяких других річей, які входять в обсяг цієї праці. Говоримо „Українське Підприємство” тому, що в нас майже 85% працює Українців. Ми дали своїм людям роботу, а колиб наші люди більше числилися з нами, то й українська справа стоялаб краще!

UNIFORM
QUALITY

ALWAYS

DEPENDABLE
SERVICE

THE PERFECT LAUNDRY CO.,

51-57 McWhorter St., Newark, N. J.

Market 2-4193

JOHN SZTOGRYN, Pres.

GOLDA SHOE CO., Inc.

HIGH GRADE SHOES

FOR THE ENTIRE FAMILY

48 NINTH AVENUE

220 NINTH AVENUE

WAtkins 9-0626

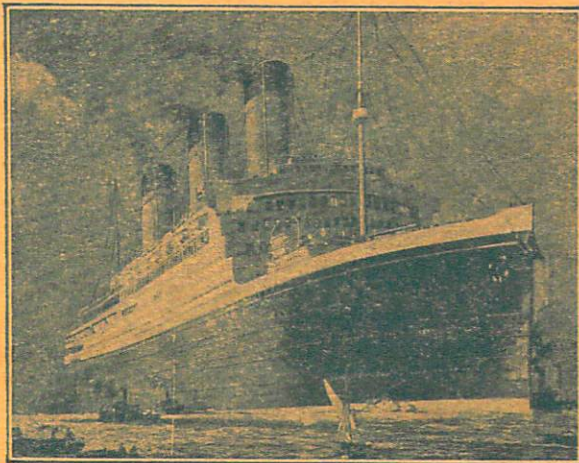
WAtkins 9-6574

Мало кому знаний наш бизнесмен Василь Голда. А неznаний тому, що мало до него наших громадян заходить за тим товаром, який він продає. І тому, Адміністрація „ВІСТНИКА ОДВУ” уважає своїм обовязком сказати про него пару слів, як про УКРАЇНЦЯ та просити наше Вельмишановне Громадянство, а зокрема членів ОДВУ, щоб зайшли до него для ознайомлення з його бізнесом і дали заробити своєму чоловікові, який з вдячності допоможе українській справі. ВАСИЛЬ ГОЛДА вже 15 літ в своїм бізнесі. Родом з Галичини, повіт Тернопіль, а з села Глубічок Великих. В Америці свій бізнес провадить переважно між чужинцями. Має два дуже гарні СКЛЕПИ З ЧЕРЕВИКАМИ один між 14 а 15 вул. на 9-тій Евені, а другий між 23 а 24 вулицею 9-та Евеня. Дуже приємний чоловік, чемно обходить гостей, має всякого рода черевики солідного виробу, танші і дорощі. Це одинокий Українець, на цілий Нью Йорк і околицю, який має того роду бізнес. Більше Українців в тим бізнесі в Нью Йорку не маємо. Аж прикро стрінутися з таким чоловіком, який має так гарний товар до продажі, а Українців в його склепі майже нема. Чому не піти до свого? Чому не дати заробити своєму? Чи краще занести свій гріш Жидови? Яким лицем піти до такого чоловіка за жертвою на народню справу? Чи думаєте, що „жид” дасть Вам ту жертву?

КУНАШЕВСЬКИЙ

НАЙСТАРШЕ УКРАЇНСЬКЕ
ШИФКАРТОВЕ БЮРО
КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІАЛЬНА
ОРГАНІЗУЄМО ВЕЛИКІ
ЗБІРНІ ПРОГУЛЬКИ ДО
РІДНОГО КРАЮ
НА РІЖНИХ КОРАБЛЯХ І ДО ВСІХ
ПОРТІВ ЄВРОПИ.

Telephone DRy Dock 4-8961

ВЛАШТОВУЄМО ОФІЦІАЛЬНУ ПРОГУЛЬКУ СОЮЗА УКРАЇНОК
АМЕРИКИ

👉 на кораблі **ВРЕМЕН** 👈
13-го ЧЕРВНЯ 1934

ПРОГУЛЬКА ВІДІДЕ З НЬЮ ЙОРКУ ЧЕРЕЗ БРЕМЕН
ДО ГАЛИЧИНИ

НА КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В СТАНИСЛАВОВІ.

Тому що Головна Управа Союзу Українок передала до нашого Бюро цілу справу урядження прогульки, просимо делегаток і всіх других бажаючих прилучитися до тої прогульки, голоситися до нашого бюро о замовлення шифкарт і всіх документів потрібних до подорожі.

Гроші до Краю пересилаємо під повною гваранцією.

Вишукуємо назву корабля і день приїзду до Америки.

В справах еміграційних виробляємо всі потрібні документи для приїзду емігрантів до Америки.

Полагоджуємо різні справи старокраєві і виробляємо документи правні, повновласти, контракти, акти даровизни і т. д.

**ІНФОРМАЦІЯ І ПОРАДИ ДАРОМ — УСЛУГА РЕТЕЛЬНА — ПОВНЕ
ДЛЯ ВСІХ ВДОВОЛЕННЯ.**

ЩАДІТЬ ЧАС І ГРОШІ В ДОБРІЙ ПОРАДІ

Голосіться до званої всім і заслугуючої на попєртя фірми:

KUNASHEVSKY TRAVEL AGENCY

179 East 3rd. Street,

New York, N. Y.

24 роки під одною і тою самою адресою.

Бюро отворене кожний день від год. 9 рано до 7.30 вечер.

В неділі і свята від год. 10 до 1 пополудні.